ԺԱ. ՏԱՐԻ 3192 (Ն. Տ.) 11 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1894 29 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1894 11 ՐԷՊԻՒԼ ԱԽԸՐ 1312 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.
ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.
ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան արժէք	150
» »	Վեցամսեայ	»	75
» »	Եռամսեայ	»	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք	56
» »	Վեցամսեայ		28
Ընծիր թուղթի [illegible]	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի	2
Գաւառաց բաժ[illegible]		Ղրուշ	50

Խմբագրութեան [illegible] կամ այլ գրութիւն [illegible]

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ՍԱՂԻՄԱԿԱՆ ՅՈՒՇԵՐ

ՉԱՏԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ՕՐԸ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

Ս. Յակոբայ վանքին մէջ հազարի մօտ սենեակներ կան մեծ ու պզտիկ, հայ ուխտաւորաց բնակութեան և հանգստութեան համար։

Այդ ընդունարանները՝ բաց ի միաբանութեան յատկացեալ Արեղաթաղէն և Հոգետունէն, ուր նորեկ ուխտաւորներէն շատեր քիչ մը հանգիստ կ'ընեն, այլ և այլ թաղերու վերածուած են՝ քիչ՝ շատ իրարմէ հեռու, առանձին անուններ կրելով։ Օրինակի համար, «Եաղուպ Ամիրայի Չարտախ», զոր այժմ Պըտիկ-Չարտախ կը յորջորջեն, Նոր-Չարտախ կամ կալին վրայի Մեծ-Չարտախ, զոր 1840ին Կիրակոս Պատրիարքը շինել տուած է, Ասդանա-Թաղ, Պրուսա-թաղ, Ցորենաթաղ, Ս. Թորոսի Թաղ, Սըչան-թաղ, որ հիմակ Ասլան-թաղ կըսուի, Եասամիրի սենեակ, Նոր-թաղ, Պէքեար թաղը, Թոխաթ թաղը, Համնէ թաղ, Իզմիր թաղը, Ս. Մինասայ թաղ, որ Ադրիանուպօլսեցի Գէորգ Պատրիարքի պաշտօնավարութեան ժամանակ շինուած է, Պաղճալը կամ Լեմոնի թաղ, որու հիմնադիրն է Զաքարիա Պատրիարք, Զամ-Թաղ, զոր Մովսէսեան Յովհաննէս Պատրիարքը կառուցանել տուած է։

Այս ամեն թաղերուն մէջ տասը հազարէն աւելի ուխտաւորներ կրնան պարփակել։ Ներկայ տարին հազարէն աւելի ուխտաւորներ եկած ու ապաստանած էին։

Ապրիլ 16ին գիշերը՝ ամեն մարդ Զատկական կարմիր հաւկիթը կոտրած և իւր նաւակատիքը ըրած՝ գոհ և զուարթ գացած հանգչած էր իւր տեղը։

Կէս գիշերին մօտ, մեր Ս. Յակոբայ վանքին կոչնակահարութիւնը և օրթոտոքս եկեղեցեաց մայր-զանգակներն սկսան համերաշխութեամբ և ներդաշնակ ընդ երկար արձագանգել (1)։

Անդէն և անդ երկսեռ ուխտաւորք ընդոստ արթննալով՝ խումբ խումբ մոմերու խրձիկներ ի ձեռին, Մութ-Շուկայէն անցնելով ի Ս. Գերեզման կը փութային։ Չի օրուան հանդէսը, Քրիստոնէութեան առաջին և աւագ տօնակատարութիւնն հո՛ն պիտի ըլլար, Ս. Յարութեան համաշխարհական տաճարի լուսածին Գերեզմանին վրայ։

Ս. Յարութեան տաճարը՝ համակ լուսոյ մէջ կ'ողողուէր. ամեն կողմ ճրագարաններ, անհամար կանթեղներ, հարիւրաւոր աշտանակներ կային լուսապայծառ։

Ս. Գերեզմանի դրան արտաքին երկու կողմերը գրուած էին կճեայ մոմակալներ, կերոնաբարձ մեծ աշտանակներ, ինչպէս նաև թէ Ս. Գերեզմանին վրան, և թէ Հրեշտակի վէմին վրայ կախուած էին բազմաթիւ արծաթեայ և ոսկեղէն կանթեղներ։

Տարեկան հանդէսներուն (2) Հայք, Յոյնք և Լատինք ի միասին կը զարդարեն Ս. Գերեզմանը, իւրաքանչիւրին զարդարանաց տեղը որոշուած ըլլալով։ Հայք՝ Ս. Գերեզմանի հարաւային կողմը կը զարդարեն, Լատինք՝ միջավայրը, իսկ Յոյնք՝ հիւսիսակողմը։

Գերեզմանին վերին շրջապատը երեսուն երեք պատկերներով զարդարուած է, որոց տասն և մէկ հատը մեզի կը վերաբերին։

Նոյնպէս, Ս. Գերեզմանի գաւիթի դրան ճակտին անմիջապէս վրան դըրուած փառաւոր շրջանակաւ Ս. Յարութեան պատկերը՝ բարեյիշատակ Կիւլպէնկեան Մահտեսի Սերովբէ էֆէնտիին արձանագրութիւնը կը կրէր, որոյ առջեւ Լուսաւորչի անուամբ կանթեղ մը կախուած է, և այս տարուան բարեպաշտ ուխտաւորուհիներէն՝ ձեռագործի մասնագէտ օրիորդ Սրբուհի Աշճեան և իւր երեք աշակերտուհիներն՝ գեղեցիկ ծաղիկներ պատրաստելով, յիշեալ Ս. Յարութեան պատկերին վրայ ծաղկեզարդ փոքրիկ կամար մը հիւսած էին։

Ժամերգութենէն առաջ, շապկազգեստ Հայ-սարկաւագն, որու կը հետեւէր Ղպտիներու սարկաւագը, ասպաւարդ ի գլուխ՝ Ուշաթափման տեղէն (3), խնկարկելով սկսաւ շրջան ընել՝ ի Ս. Գերեզման (4), Հրեշտակի վիմին (5), Յունաց Աշխարհամատրան տաճարը, Պատանատեղին (6), Ադամայ մատուռը (7), ի Գողգոթա (8), Տարածման տեղը (9), Լատինաց սեղանները, ի Փուշ պսակ (10), ի Դիւտ խաչ (11), ի Ս. Լուսաւորիչ (12), Հանդերձից բաժանման սեղանը (13), Յիսուսի Զօրրորդ բանտը, Լատինաց եկեղեցին, Պարտէզը (14), Յովսէփ Արեմաթացւոյն գերեզմանը (15), Ղազարու պատկերը, Իւղաբերից սեղանը (16), խնկելով, խնկարկելով՝ տեղ տեղ երեքական անգամ, տեղ տեղ ալ մինչեւ ինը բուրվառ ընելով, և հուսկ ուրեմն նորէն Ուշաթափման տեղը գնաց, և անդ ընդհանրական խնկարկութիւնը վերջացուց, և ելաւ Վերնատուն (17), յորում Ս. Պատրիարքը և միաբանութիւնը կազմ և պատրաստ էին, սկսան ժամերգութեան։

Հարցի ժամանակ Ն. Ամենապատուութիւնը զգեստաւորեալ, եպիսկոպոսք, վարդապետք և քահանայք շուրջառաւ, խաչիւ և մոմով, սարկաւագները և դպիրները շապիկ հագած՝ Վերնատունէն վար իջան, և թափոր կազմելով Ս. Գերեզմանի դռնէն անցան օրուան հարցի շարականը երգելով։

Ղպտիք և Ասորիք, եկեղեցական զգեստիւք, մեր թափօրին կը հետեւէին, որու կառաջնորդէր կուսակրօնութեան ուխտեալ աշխարհական միաբան մը, Մայր-եկեղեցւոյ Տէր Եղիայի որդին՝ Պօլսեցի տիրացու Աթիքեան Փափազեան, որ լուսարարապետ և միանգամայն երկրորդ թարգման է Ս. Յարութեան մէջ, ինչպէս նաեւ կենդանի ուղեցոյց մը բոլոր Հայ ուխտաւորաց ի տաճար Ս. Յարութեան։

Թափօրն իր երկրորդ դարձին կեցաւ Աւետարանին մէջ [illegible] կոչուած Ղպտիներու մատուռին քով։ Հոն, թափօրապետ Ս. Պատրիարքը [illegible] կարդաց, և ապա Մեծ[illegible]ն երգելով թափօրականք Ս. Գերեզմանին դուռը յառաջացան ու շարունակեցին իրենց դասակարգութեամբ։ Թափօրապետը ներս մտնելով բազմեցաւ Հրեշտակի վիմին քով դրուած աթոռին վրայ։

Հոս ալ վարդապետ մը (18), Իւղաբերից Աւետարանը կարդաց, և սահմանեալ ընթերցումներէն ետք, թափօրը շարունակեցաւ Ողորմեայի շարականը սկսելով։

Երրորդ անգամ դառնալով Գերեզմանին բոլորտիքը, եկան կեցան Ղպտիներու մատուռին դրան առաջ, և հանդիսապետ մատուռին հարաւակողմը պատրաստուած աթոռին վրայ բազմեցաւ։ Այս տեղ Տէր-Եղիշէի վերջին տունը երգուած ատեն՝ եպիսկոպոսները, վարդապետները և քահանայք, զոյգ զոյգ երթալով թափօրապետ Ս. Պատրիարքին աջը համբուրեցին, և ողջունելով զիրար, աւետեցին «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց»։ Այս տեղ աւագ պատշաճի գիրքերը և Աւետարանները կարդացին և Անդաստան կատարելէ ետք, Պատանատեղին առաջնորդուեցան, ուր որոշեալ Աւետարանը կարդացուեցաւ և հարկ եղած պաշտօնը մատուցուեցաւ։

Ապա վերադարձան Ս. Գերեզմանին դուռը, և անտի Վերնատուն եկան, ուր վերջացաւ ժամերգութիւնն։

Ս. Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

(Շարունակելի)

---

(1) Ս. Երկրին զանգակահարները՝ տեսակ մը զանգակահարներ են կարծես։ Մեծ տօնի օրերն՝ անդուլ ներդաշնակութեամբ մը կը հնչեցնեն զանկերն, և երկարատեւ կը շարունակեն այդ մեղամաղձիկ ղօղանջները։

2) Տարւոյն շրջանին մէջ ի Ս. Յարութիւն կատարուած հանդէսները «Տարեկան հանդէսներ» կըսուին, և են թուով վեց, որոց առաջինն է Ս. Զատկի կիրակէի հանդէսը։

3) Ըստ աւանդութեան, Աստուածամայրն այս սրբատեղէն առաջին անգամ իւր միածին Յիսուսը խաչին վրայ տեսած ու հետը ընկերացող սուրբ կանանց թեւերուն վրայ ինկած մարած է։

4) Ընդհանուր քրիստոնէից երկրպագելի միջավայրը։

5) Այս այն վէմն է, որ Ս. Աւետարանի մէջ [illegible] կոչուած է, և որոյ վրայ կանգնած էր սպիտակազգեստ հրեշտակն։

6) Յովսէփ Արեմաթացի և Նիկոդեմոս զՅիսուս խաչէն վար առնելով, այս տեղս բերած և նորա սուրբ մարմինը օծելով՝ մաքուր կտաւով պատած են, որով այդ տեղը յորջորջուած է Պատանատեղի, և ուր դրուած է այժմ միակտուր սրբատաշ կարմրագոյն քառանկիւնի քար մը, զոր ակնածութեամբ կը համբուրեն այցելուք։

7) Նախաստեղծ մարդուն գլխոյն ոսկորը հոս դրուած է, կ'ըսեն։

8) 1422էն առաջ Հայոց սեփականութիւն եղած է սոյն սրբատեղին։

9) Այս այն տեղն է, ուր Յիսուսի Քրիստոսի մարմինը խաչին վրայ տարածած և գամած են։

10) Զօղանոց սիւն ալ կըսուի, որ գորշագոյն կրանիթեայ սիւնի կտոր մ'է, որոյ վրայ նստեցուցած են զՅիսուս, երբ փշեայ պսակով կը պսակէին նախատանօք։

11) Խաչափայտին գտնուած տեղը։

12) Ս. Յարութեան Աշխարհամատրան տաճարի մէջ Հայոց սեփական եկեղեցեակ մ'է սա, ուր աւանդութեամբ կըսուի թէ Ս. Լուսաւորիչ եկած և քիչ մը ժամանակ ճգնած է։

13) «Բաժնեցին զհանդերձս նորա վիճակաւ». Մատթ. ԻԶ. 36։

14) Լատինաց սեփական եկեղեցին տաճարի գաւթին մէջ է սա, ուր պարտիզպանի կերպարանքով երեւցաւ Մարիամ-Մագդաղենացին։

15) Ս. Աւետարանին [illegible] կոչուած սեղանոյն դիմացն է Յովսէփ Արեմաթացւոյն գերեզմանն, ուր տանող դրան երկու քովի սիւներուն վրայ Հայք ի մէջ այլոց, կախած են Ս. Սահակայ և Ս. Մեսրոպայ մեծադիր պատկերները։

16) Ըստ Յարութեան, Իւղաբեր կանայք այս տեղ եկած էին միաշաբթի (կիւրակէ) առաւօտուն, Յիսուսի մարմինը խնկելու համար։

17) Այս վերնատան տեղը՝ Մարտիրոս Պատրիարքը առաջին անգամ և յատուկ եկեղեցի շինել տուած է 1439ին, և Գողգոթայի ճիշդ ու ճիշդ դիմացը ըլլալուն համար՝ Երկրորդ Գողգոթա անուանուած է զայն։

1631ին ալ Պարոն Տէր Գրիգոր Պատրիարքը՝ Վերնատունին համար երեք կամար առած է, և Հայոց այդ եկեղեցին դէպի երկայնութիւն ընդարձակած։ Ունի պատարագամատոյց կրկին սեղաններ՝ յանուն Խաչելութեան և յանուն Ս. Աստուածածնայ։

Վերնատունին վեց կամարները՝ Ս. Գերեզմանին վրայ կը նային, իւրաքանչիւրին մէջ կանթեղաց շարաններ և առանձին կանթեղներ կան, որոնք ամենքն ալ վառուած էին։

Առաջին կամարին մէջ կախուած են զանգակները, չորրորդ կամարին մէջ՝ կոչնակները։

Զմոռնանք յայտնել թէ Եաղուպ Ամիրան յիշատակ մ'ալ Ս. Յարութեան մէջ ունի. Վերնատան սանդուխին դէպ ի Ս. Գերեզման նայող երեք պատուհանով կրկնայարկ միջավայրը և երկաթեայ վանդակով պատշգամը՝ որ 1810էն առաջ եռայարկ էր կ'ըսեն։ Ասոնք Եաղուպ Ամիրային ծախիւքը շինուած ըլլալուն՝ «Եաղուպ աղայի սենեակք» կ'ըսուին ցարդ։

18) Պոլսոյ պէս սովորութիւն չկայ յ'Երուսաղէմ, որ օրուան ժամարարները կարդան Իւղաբերից Աւետարանը։

ՕԴԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ

Մարդ մօտ է տիրելու օդային աշխարհին։ Հետաքրքրաշարժ փորձերը, զորս Պ. Հիրամ Մաքսիմ ըրաւ ի Պոլտոնին Բարք յ'Անգլիա, վճռական յաղթութիւն մը չեն, բայց կրնան նկատուիլ իբրեւ յոյս մը։ Տասնեւիններորդ դարը, զգալով որ իր վախճանը կը մօտենայ, կը պատրաստուի իր գիտական փառաւոր ասպարէզը վերջացունել մեծ գիւտով մը։

Յայտնի բան է որ օդապարիկները պատրանք մըն են եղած։ Օդապարիկները վարելու համար կատարուած բազմաթիւ փորձերը դեռ յանգած չեն այն վերջնական արդիւնքներէ մէկուն, որք կարճ կը կապեն ամեն վիճաբանութիւն։ Երկու արգելքները որք մինչեւ հիմա ի դերեւ հանած են հնարիչներու հաշիւները և օդագնացներու ջանքերը, թերեւս օր մը մեքենական հանճարեղ գիւտով մը, բայց գրեթէ անկարելի կը թուի որ բոլորովին վերնան։ Ի զուր պիտի փախեն օդէն աւելի թեթեւ սարուածներուն ձեւը և արտակարգ զօրութեամբ նոր շարժիչներ յօրինեն, օդապարիկները միշտ պիտի ունենան հովին ազդեցութեանը չափազանց ենթարկուելու և ծայրայեղ դիւրաբեկութիւն ունենալու կրկնակ անպատեհութիւնը։ Մէկ ժամուան մէջ յիսուն վաթսուն քիլոմէթրի արագութիւն մը տրուիլ փորձուելուն պէս անոնց, անանկ հզօր ընդդիմութեան մը պիտի հանդիպին և անանկ բուռն ճնշում մը պիտի կրեն որ շատ չանցած պիտի պատռտին։

Դիպուածին մէկ հետաքրքրաշարժ քմայքովը արդի գիտութիւնն, օդապարիկները վարելու մասին իր անզօրութիւնը ճանչնալու ստիպուած, կը դառնայ հին գիւտաբանութեան երազներուն։ Մերացած մարդկային սեռը կը փորձէ վերագտնել Իքարի և Տետալի թեւերը։

Ինչո՞ւ արդի քաղաքակրթութիւնը իր անսպառ միջոցներուն մէջ չպիտի գտնէ նոյն հրաշքը վերանորոգելու գաղտնիքը։ Ինչո՞ւ չպիտի փորձէ տեսնել գաղտնիքներն, որոնցմով թռչունները կրնան բարձրանալ և օդին մէջ ուզած տեղերնին ուղղուիլ։

Գիտուններ եղած են որք հաշիւ ըրած են թէ երկու հարիւր ձիու զօրութիւն անհրաժեշտ է սագի մը՝ ինքզինք բռնելու և թռչելու համար օդին մէջ։ Ըստ այն հաշիւներուն զորս Պ. Հիրամ Մաքսիմ հրատարակած է Սէնչըրի Մակազինի մէջ, այս քիչ մը զարմանալի թուանշան իջնալու էր ութսուներեք հազարերորդ ձիու զօրութեան՝ այսինքն քիչ մը աւելի մարդու մը զօրութեան կէսէն։

Անհուն տարբերութիւնը որ կը կենայ այս երկու թուանշաններուն և [illegible] այն արտակարգ զօրութեան միջեւ, զոր համբաւաւոր մաթեմաթիքոսներ [illegible] վերագրած էին սագերու, կ'ապացուցանէ թէ գիտուններուն առաջին քննութիւնները թռչուններու թռիչքին վրայ, որ աստիճան անկատար էին։ Այս գիտութիւն, որուն ծնունդը բաւական նոր է, շատ զգալի յառաջդիմութիւններ ըրեր է վերջին տարիներս և Ամերիկայի հնարիչներուն հայթայթեր է այն սկզբունքները, որոնցմէ ներշնչուած են լուծելու համար օդային ուղեւորութեան խնդիրը։

Երբ թռչունը թռչի, թեւերը կրկին ծառայութիւն մը կ'ընեն իրեն. յառաջավար մը որ շարժման մէջ կը դնէ զայն և օդաչափ մըն են որով կրնայ օդին մէջ կենալ թռուցիկի մը պէս։ Շարժման այս հրաշալի սարուածին շնորհիւ, զոր բնութիւնը տուեր է իրեն, անգղ մը, օրինակի համար կրնայ ոչ միայն ըստ կամս բարձրանալ և վար իջնել, այլ և սաւառնիլ ապիրեն՝ օդին վրայ սահիլ ինչպէս սահնակ մը սառոյցին վրայ։

Մարդկային գիւտերը պէտք է ներշնչուին բնութեան ընծայած օրինակներէն առանց երբեք բացարձակ հաւատարմութեամբ զանոնք ընդօրինակել փորձելու։ Խնդիր չի կրնար ըլլալ արհեստական անդղ մը շինելու, գործնական արդիւնք մը ձեռք բերելու միակ միջոցն էր համարժէքներով գործի սկսիլ։ Թռուցիկով մը և պտուտակով մը Ամերիկացի հնարիչները կը պարծենան թէ թռչունի մը նմանութիւնը գտած են։

Արդարեւ ենթադրենք թռուցիկ մը որ, փոխանակ վեր ելլալու իր ստորին երեսին վրայ հովին ճնշումէն և չուանի մը միջոցաւ քաշուելու, պիտի ունենայ բաւական զօրաւոր յառաջավար մը փոխադրելու համար զայն քիչ շատ աւելի բարձրը եւ ամեն ուղղութեամբ պտտցունելու համար. այս գործի, օդէն [illegible] աւելի թեթեւ, պիտի ընու թռչող մեքենայի մը ամենէն էական պայմանները։

Այս սկզբունքները դրուելէ ետք, անհրաժեշտ էր ուսումնասիրել ամեն մասերն մեքենայի մը, ուր շինուածքի ո և է մանրամասնութիւն անակնկալին չի թողուէր։ Երկար տարիներ, Պ. Հիրամ Մաքսիմ, հնարիչը նոր թնդանօթներուն, որք իր անունը կը կրեն, և Պ. Լանկլէ, ուսուցիչ Սմիթսոնիըն համալսարանին, զատ զատ փորձեր կատարեր են օդաչափերու վրայ, և գրեթէ համանման արդիւնքներ ձեռք են բերեր։

Յայտնի է որ եթէ տասը ձիու զօրութիւն պէտք է մէկ ժամուան մէջ տասը քիլոմէթրի արագութիւն տալու համար նաւու մը, ութսուն ձիու զօրութիւն պէտք պիտի ըլլայ քսան քիլոմէթրի արագութիւն ձեռք բերելու համար։ Այս կանոն չի պատշաճիր օդաչափին։ Քանի իրենց արագութիւնն աւելնայ, հետզհետէ կը սկարանայ այն մինչ զօրութիւնը, որ անհրաժեշտ է զանոնք բռնելու և յառաջացնելու համար։ Պէտք է գիտել սակայն որ այս սկզբունքը պիտի դադրի ճիշդ ըլլալէ այն պարագային, ուր մէկ ժամուան մէջ հարիւր քիլոմէթրի բարձրագոյն արագութիւնն անցնի։

Օդին անշարժութեան և առաձգութեան շնորհիւ է որ հորիզոնական ուղղութեամբ մեծ արագութիւնով արձակուած օդաչափերը կրնան կենալ և մթնոլորտին մէջ առաջնալ շատ քիչ քանակութեամբ մինչ զօրութիւն պահանջելով։ Այսպիսի նաւագնացութիւնը կը նմանի չմշկողի մը շարժումներուն՝ սառի շատ թեթեւ խաւով մը ծածկուած լճին մը վրայ։ Եթէ մարդը կենայ, սառոյցը, բաւական թանձրութիւն չունենալով դիմանալու, կը ջախջախի անմիջապէս. բայց եթէ արագութեամբ շարժի, սառոյցը չի խորտակուիր։ Անանկ ալ, այերոպլան մը որ անշարժ կը մնայ, գետնին վրայ կ'իյնայ ծանրութեան օրէնքներուն հնազանդելով, բայց եթէ ահագին արագութեամբ կենդանացած է, օդը ժամանակ չունենար բացուելու և կը բռնէ զայն իբր թէ ամուր մակերես մը վրայէն սահէր։ Ոչ միայն օդէն քանի մը հարիւր անգամ ծանր նիւթերով շինուած այերոպլանները ինքնին կը բարձրանան երբ իրենց արագութիւնը աստիճան մը հասնի, այլ և կրնան բեռներ փոխադրել։

Պ. Մաքսիմ և Պ. Լանկլէ ապացուցած են թէ այերոպլան մը այս ինչ կամ այն ինչ որոշ ծաւալով շինուած, մէկ ձիու զօրութեան հաւասար մինչ զօրութենէ մը շարժման դրուելով, պիտի կրնայ հարիւր քսանհինգ քիլոկրամ ծանրութիւն վերցունել։ Այս արդիւնքը ձեռք բերելու համար այերոպլանը քիչ մը շատ հորիզոնաձեւ դիրքի մէջ կենալու է և հետեւաբար իյնալու վտանգին ենթակայ է։ Ամենէն նախնական խոհեմութիւնը կը պահանջէ որ սարուածին առաջակողմը յետնակողմէն քիչ մը աւելի բարձր ըլլայ, և Պ. Մաքսիմի կարծիքին նայելով, հարկ պիտի ըլլայ այերոպլանին քիչ մը հակում տալ որ աւելի կայունութիւն պիտի ապահովէ սարուածին։

(Փիկառօ)

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (111)

ԺԻՒԼ ՄԱՌԻ

ՏԺԳՈՅՆ ԱՂՋԻԿԸ

ՄԱՍՆ ԵՐՐՈՐԴ

ԷՆԻՑԵԼԹԻ ՀՕՐԸ

Բլէռ չէր գիտեր թէ երիտասարդն երկար ատենէ ի վեր թափանցած էր իր անձկութիւններուն, և թէ իրեն նկատմամբ ցոյց տուած վշտակցութեան պատճառը սա էր որ Ֆիլիբ ինքզինքը կը զոհէր հօրը համար, իր սիրտը ջախջախելով զոհողութեան բեռին տակ, որպէսզի Պարթոլի երջանիկ ըլլայ։

Բլէռ միշտ կը կարծէր որ Ֆիլիբ չի գիտեր իր թագուն սէրը, մինչ Ֆիլիբ ըսելով անոր սիրտէն խուսափած հառաչանքները, կը գուշակէր թափած արցունքները։

Բայց եթէ զինք սիրողները կը փորձէր խաբել իր սիրտին վիճակին վրայ, առանձին գտնուած ատենը դուրս կը պոռթկար իր ամբողջ տխրութիւնը։

Ի զուր կը փորձէր թաղուիլ կա՛մ ընթերցման կամ կնոջական աշխատութեան մը մէջ. գիրքը խոկոյն կը գոցուէր, ձեռագործը վար կ'իյնար. ստիպուած էր կանգ առնել՝ վասնզի աչքերն արցունքով կը թրջէին։

Սակայն, քաջասիրտ, կը յաղթէր իր վիշտին։

Շատ պարկեշտ բնաւորութիւն ունէր, և նախամեծար կը համարէր մեռնիլ քան զգացունել տալ Պարթոլիին՝ անգութ իրողութիւնը։ Ոչ, Պարթոլի բան մը չպիտի գիտնար երբեք. Բլէռի այնքան մեծ, այնքան որդիական սէրն անոր համար՝ թերեւս տառապանք պիտի կարծէր զայն. կեանքը բնաւ ցաւ, բնաւ հոգ չպիտի ունենար։ Եւ Բլէռ կը հառաչէր ու կուլար մեղմիւ, մտածելով որ տարիները շուտ սահին, յիշատակները հեռանան, մշուշով պատին, որպէսզի նուազ տառապի. համակամութիւնը, — որ անծանօթ բան մըն էր իրեն համար՝ այլ զոր կը գուշակէր բնազդով, — նախ ցաւ մըն է, յետոյ վերջապէս ան ալ ուրախութեան պէս բան մը կ'ըլլայ։

Պարթոլի զուարթազին ու փութկոտ խնամքներով կը շրջապատէր զայն։

Արդէն իսկ ընծաները կը հասնէին հարսնիքին համար որ հեռու չէր. բազմաթիւ ու ճոխ էին։ Բայց Բլէռ ամենեւին պչրասէր չէր և անտարբեր կը մնար։ Ուզած էր նաեւ որ արարողութիւնը անշուք կերպով տեղի ունենայ։ Բնաւ ո և է հրաւէր։ Մինակ, որոշուած էր որ ինք անձամբ պարգեւ մը տայ հանքին բոլոր բանուորներուն՝ գործապետներուն ձեռքով, և թէ ամուսնութեան օրը աշխատութիւնները դադրին։

Անթոնիօ բնաւ ուշ դնելու երեւոյթ չունէր այս պատրաստութիւններուն։

Կրնար մէկ բառով ոչնչացնել զանոնք։

Կրնար ըսել Բլէռի.

—Չպիտի կարգուիս այն մարդուն հետ, երբէք... երբէք քու ամուսինդ չպիտի ըլլայ... Մեր հօր յիշատակը նախատած կ'ըլլանք... Սրբապղծութիւն մը կ'ըլլայ... Չես կրնար ամուսնանալ այն մարդուն հետ որ մեր հայրը սպանեց... այն մարդուն որուն ոճիրը մեր մայրը մեռցուց։

Արդարեւ այսչափը կը բաւէր։

Այն ատեն ամեն միութիւն անհնարին կ'ըլլար, թէ Պարթոլիին և թէ Ֆիլիբին հետ։ Այս կեանքերը բոլորն ալ կը ջախջախուէին։ Անխուսափելի բաժանում տեղի կունենար։ Մանկամարդ աղջիկները նորէն Բորսիքա կը դառնային, կը վերսկսէին իրենց ողորմելի կեանքը, ճանչնալէ ետք բարեբաստ կեանքին անուշութիւնները... Պարթոլիի համար կործանած կ'ըլլար երջանկութիւն մը զոր դժուարաւ կազմակերպած էր։

Ինչո՞ւ չէր խօսէր։ Ինչո՞ւ կը թողուր որ գործերն առաջ երթան ըստ հաճոյս Պարթոլիի։

Եթէ մէկն իրեն ուղղէր այս հարցումը, չպիտի պատասխանէր անշուշտ, բայց Անթոնիօին սառ ժպիտը և ակնարկին բոցը շուտով պիտի հասկցունէին թէ իր միջամտութիւնը մօտ էր և թէ յարմար ժամանակ մը, ընտրուած վայրկենի մը կը սպասէր պայթելու համար։

Ժ.

ՈՃԻՐ ՄԸ

Միաձայն հաւանութեամբ, ամուսնութիւնը որոշուած էր նոյեմբեր 12ին, երկուշաբթի օրը։

Բանուորները գիտէին այս թուականը, գիտէին նաեւ թէ գործը դադար և հանդէս պիտի ըլլար երկու օր, կիրակի և երկուշաբթի։

Աշխատութիւնները պիտի դադրէին շաբաթ իրիկուն և երեքշաբթի առտու պիտի վերսկսէին։

Այս էր գրասենեակներուն մէջ կախուած ծանուցումը զոր վարպետներն ու գործապետները ուրախութեամբ կը հաղորդէին իրենց մարդոցը։

Այդ շաբաթն աւելի ցաւալին երեւցաւ Բլէռի քան անցի օրերը. ժամերը կարծես անհուր արագութեամբ կ'անցնէին. կ'անցնէին՝ մօտեցնելով ժամը ուր մանկամարդ աղջիկը յաւէտ պիտի լքէր իր սիրոն, իր ազատութիւնը և իր կեանքը։

Ֆիլիբ ևս, իր կողմէ, տրտմաթախիծ, արտաքէն, առանց խորհելու, մեքենաբար ու բնազդաբար, կը հնազանդէր ամեն օրուան սովորութիւններուն։ Խոյս կուտար Պարթոլիէն։ Բայց որքան ալ մեծ հոգ տանէր անկէց խոյս տալու, շատ անգամ կը պատահէր որ չէր կրնար հեռանալ՝ առանց նշմարել տալու իր հօր՝ հետը երբէք չխօսելու փութկոտութիւնը։

Այն ատեն Պարթոլի կը բռնէր անոր բազուկէն, կը քաշէր կը տանէր, հակառակ անոր ընդդիմութեանը, թէեւ իր որդին այցելութիւն մը, [illegible] գործ մը պատրուակէր։

Հայրը, զուարթ, խնդամիտ, իր երջանկութեամբն համակ, հայրը կոյր էր։ Անշուշտ ուրախութեամբ բոլոր ունեցածը պիտի տար այդ զաւկին։ Ֆիլիբը երջանկացնելու համար իր հարստութեան էն յետին սուն պիտի զոհէր. պիտի հաւանէր նորէն թշուառ ըլլալ ու մուրալ ճամբաներու վրայ։ Նոյն իսկ իր կեանքը պիտի զոհէր սիրեցեալ զաւկին երջանկութեանը համար, և ինք չէր գուշակեր այդ զաւկին ո՛չ [illegible], ոչ բուռն յուսահատութիւնը, ոչ ներքին պայքարները այնքան անձկալից որ Ֆիլիբ երբեմն ահագին յոգնութիւն կը զգար, ոչ զսպուած կատաղութիւնները, ոչ կուլ տուած արցունքները։

Սէրն այդ սիրտը կը լեցունէր նորափթիթ երիտասարդութեան մը բովանդակ հեւքով։ Սէրը կը մթագնէր այդ աչքերը։

Երբեմնի երանութիւնը, զուարթ մանկութիւնը իր անուշ յոյսերով, որք կը վերածնէին խեղճ Պարթոլիին համար։ Չարաբախտութիւնն յոգնած էր։ Կարծես երես դարձուցած էր իրմէ, ա՛լ չէր ծանրանար իր գլխուն վրայ, և հիմակ անշուշտ կը տարուբերէր աշխարհի մէջ ի խնդիր թշուառի մը որուն կեանքը պիտի թունաւորէր, [illegible] որ կուրօրէն կը զարնէ։

Թամթելպուքէն հեռանալ ուզելէ ետք, որպէս զի ներկայ չգտնուի այն երջանկութեան որուն կը ցանկար, Ֆիլիբ հոն մնացած էր, հօրը պաղատանքներուն տեղի տալով։

Այդ ամուսնութենէն առաջ չէր կրնար հեռանալ առանց Պարթոլիին կասկածներն արթնցնելու։

Պէտք էր խմել այդ բաժակը։

Բայց յաջորդ օրը, անմիջապէս, ա՛լ առանց սպասելու, ալ առանց ականջ դնելու հայրական դիտողութեանց, հեռուն պիտի տանէր իր յուսահատութիւնն ու ցաւերը։

Մնաց որ, իր հոգիին խորունկ ու խղճահար ուղղութեամբը կը զգար որ ոչ միայն պատիւը կը պատուիրէր իրեն հեռանալ, այլ և Բլէռի կեանքին հանդարտութիւնն իսկ կը պահանջէր այս բան։

Եւ այն մենութիւնն ուր պիտի ապրէր իր յիշատակներէն չարչրկուած, կը սոսկացնէր զինքը։

Իր և Բլէռի միջեւ բնաւ խօսք չէր փոխանակուած այն փորձէն ի վեր զոր մանկամարդ աղջիկն ըրած էր անոր թագուն զգացումներն հասկնալու համար։

Կարծես լռիկ համաձայնութեամբ մը, հոգ կ'ընէին զիրար բնաւ չտեսնելու, և երբ իրենց ընտանեկան կեանքի դիպուածը օրուան ամեն ժամուն մօտեցընելով զիրենք՝ առանձին մնային, անմիջապէս կը հեռանային...

Սակայն Բերսիլար և Ժաքթէն կը շարունակէին ապրիլ անհաշտ։ Այն ատեն միայն խօսք կ'ուղղէին իրարու երբ ուրիշ կերպ անկարելի էր ընել։

(Շարունակելի)

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՍԵՊՏ. 29/11 ՀՈԿՏ. 1894

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

Ճարոնցիք, իմացած ըլլալով որ Եալուի նաւամարտէն ետքը չինական նաւատորմը ապաստանած է Բորդ-Արթուր նաւահանգիստը՝ նորոգուելու համար, պաշարած են այն նաւահանգիստ, թող չտալու համար որ չինական նաւատորմը անկէ դուրս ելնէ։ Պաշարող ճաբոնական մարտանաւք նոյն նաւերն են որ ի Եալու կռուեցան չինական նաւատորմին դէմ։ Այս իրողութիւն եւս կը հաստատէ թէ ճաբոնցիք անհամեմատ քիչ վնասով ելած են այն նաւային ճակատամարտէն։

—Եւրոպական լրագիրք շատ մը բաներ կը գրեն Չինաց և Ճարոնի պատերազմին ելքին վրայ։ Կ'երեւի թէ թող չպիտի տրուի Ճարոնի որ ինք ուզած կարգադրութիւնը տայ խնդրոյն։ Պատերազմը պիտի շարունակուի, բայց երբ կարգը գայ հաշտութեան պայմանները որոշելու, խնդիրը միջազգային համաձայնութեան պիտի առնուի։ Եւրոպական գլխաւոր Տէրութիւնք ամեն պատահականութեան պատրաստ ըլլալ կ'ուզեն, և ի հարկին Անգլիոյ պիտի յանձնեն իրենց անուամբ պէտք եղածն հասկցնել Ճարոնի։

—Չին կ'աշխատի իր ուժերն ամփոփելով դէպ մ'ընել ինքնապաշտպանութեան։ Բեքինէ դէպ ի Թունկ-Ցիէն-Ցու շինուելիք երկաթուղւոյն յատկացեալ 36 միլիոն ֆրանքէն աւելի քան 20 միլիոն ֆրանքն յատկացուց պատերազմի ծախուց։

—Շատ մը չինացի զօրք Բինկ-Եանկի պարտութենէն ետքը, կամ այն պարտութեան լուրին վրայ, դասալիք եղած ըլլալով, չինական գաւառներու մէջ շատ անկարգութիւններ կը գործեն։

ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ. — Եկեղեցական-քաղաքական խնդիրները. — Նոր տեղեկութիւնք կը պարզեն քանի մը կարեւոր կէտեր Ծերակոյտի այն վիճաբանութեան մասին զոր երէկ ծանուցեր էինք։ Երբ կարգն եկաւ այն յօդուածին որով հունգարահպատակներն ազատ կը հռչակուին՝ եթէ ուզեն՝ ո՛չ մէկ որոշ դաւանութեան պատկանելու—(այս յօդուած կ'անուանի Coufessionslosigkheit, դաւանութեան բացակայութիւն)—Ծերակոյտի ամեն կողմերէն ընդդիմութեան ձայներ լսուեցան։ Կոմս Ալպատր Անտրաշի, որդի հանգուցեալ անուանի վարչապետին, ըսաւ.

«Այս յօդուած թերեւս ո՛չ մէկ վտանգ կը ներկայէ մշակուած միտքերու համար։ Բայց ժողովրդեան ստուարագոյն մասին համար յայտ վտանգաւոր է։ Ժողովուրդն որ կրօնէն կ'ընդունի իր միակ մխիթարութիւն իր կրած տառապանքներուն և նեղութիւններուն մէջ, այս յօդուածէն անանկ պիտի հասկնայ թէ հարկաւոր բան մը չէ եղեր կրօնային ո՛ և իցէ դաւանութեան մը պատկանիլ, և այսպէս պիտի խախտի զօրեղագոյն կապն որով հաւատքը կը պահուի ժողովրդին մէջ, և որով ժողովրդական ստուարագոյն դասերն յարեալ կը մնան իրենց հաւատքին ու Եկեղեցւոյն։ Ուստի, այս յօդուածին կառավարական ծրագրէն բարձումը կը պահանջեմ։»

Կոմս Նիքոլա Զայ, որ բողոքական է, այժմ տալով կաթոլիկ կոմսին, ըսաւ թէ այս յօդուած կրնայ նպաստել անկրօնութեան ծաւալման, և Պետութեան չի վերաբերիր այսպիսի ծաւալման մը գործիք ըլլալ։ Ընդհակառակն, ամեն կերպիւ օգտակար է որ Պետութիւնը ծնողքներէն պահանջէ որ իրենց համար և իրենց զաւակներուն համար կրօն մ'ընտրեն, և բարոյական կրթութեան ընթացք մը, դրութիւն մը։ Նոյն իսկ ազատախոհ իմաստասէրն Թէն իր զաւակաց բարոյական կրթութեան համար կրօն մ'ընտրելու պէտքն զգացած էր, և թէպէտ կաթոլիկ ժողովրդի մը մէջ կ'ապրէր, յետ քննութեան Բողոքականներուն տուած կրօնային ու բարոյական կրթութիւնն իր գաղափարներուն ամենէն մօտ գտնելով, իր զաւակներն անոնց յանձնած էր։ Մաճառ Պետութեան չի վերաբերիր անշուշտ քան զՊ. Թէն աւելի փիլիսոփայ ըլլալ։

Խնդիրը քուէի դրուելով, յիշեալ յօդուածին բարձումը 26 քուէի մեծամասնութեամբ որոշուեցաւ։ Այնպէս որ երբ ծրագրին ամբողջութիւնը քուէի դրուեցաւ և մէկ քուէի մեծամասնութեամբ մերժուեցաւ, արդէն ամենէն քննադատելի յօդուածն աւելի կարեւոր մեծամասնութեամբ մը վերցուած էր անոր մէջէն։ Կ'ըսուի թէ նախարարութիւնն երբ նոյն ծրագիրը դարձեալ բերէ, այս յօդուածը պիտի փոփոխէ։

ՄԱՏԱԿԱՍԿԱՐ. — Անգլ. կառավարութիւնն անգլ. սպայից արգիլեց Մատակասքար երթալ Ֆրանսայի դէմ պատերազմելու համար։ Այս արգելքին հակառակ վարուող սպայք որոշեալ պատիժներու կամ զրկումներու պիտի ենթարկին։

Ի ԹՈՒԼՈՆ պատրաստութիւնք կը տեսնուին ընդունելու ամերիկեան չորս մարտանաւեր որք այժմ կը գտնուին ի Լիզպոն և ռուսական նաւախումբն որ Բրեստ հասած է և Միջերկրական ծով կ'ուղղուի։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ կառավարութիւնն ի Շէրպուր (Մանշի ծովուն վրայ) պիտի շինէ երկու մեծ նաւային աւազաններ, մին այն թիկնաւոր շոգենաւերուն համար որք պատերազմի ժամանակ իբրեւ սրընթաց շրջուն մարտանաւ պիտի կցուին ֆրանսական նաւատորմին, և միւսը մեծագոյն զրահաւորներուն համար։

ՍԵՐԲԻԱ. — Աղեքսանդր Թագաւոր Պերլինի Արքունեաց հիւր պիտի ըլլայ բաւական երկար ատեն, որովհետեւ հոն առիթ պիտի ունենայ ճանչնալու Հարաւային Գերմանիոյ իշխող գերդաստաններէն միոյն պատկանող իշխանուհի մը, որուն հետ պիտի նշանուի, կ'ըսեն։ Միլան Թագաւոր և սերպ կառավարութիւնը կը փափաքին որ պատանի Թագաւորն ըստ կարի շուտ կարգուի, և գերման իշխանուհի մը նախամեծար կը համարին այլ և այլ տեսութեամբք։

ԿԵՂԾՄԱՇԿՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ. — Ֆիկարոյի մէջ հրատարակուած հանգանակութեան ցուցակն 200,000 ֆր.ի կը մօտենայ այժմ։ Պ. Բաստէօռ Առպուայէ գեղեցիկ նամակ մը գրելով, շնորհակալութիւն յայտնեց Ֆիկարոյի խմբագրապետին այս հանգանակութեան նախաձեռնարկ ըլլալուն համար.

«Ոչ միայն ձեր հրաւէր լսելի եղաւ, (կ'ըսէ մեծանուն վարպետն,) այլ՝ անհունապէս սրտաշարժ գաղափարով մը՝ մեծ մասամբ տղայքն են որ կ'երեւին հանգանակութեան մասնակցողներուն գլուխն։ Այս տղայք կեանքի մէջ կը մտնեն բարիք գործելով։ Սգակիր ծնողք իրենց (կեղծմաշկութեան պատճառաւ) կորուսած հոգեհատոր զաւակներուն յիշատակը միտք բերած են՝ ուրիշ մանկական կեանքեր փրկելու համար։»

Ի ՓԱՐԻԶ. — Անցեալ շաբթուն ի Փարիզ գումարեցաւ Բանամայի Ջրանցքին նոր Ընկերութեան առաջին ընդհանուր ժողովը։ Նիստն յուզեալ էր, որովհետեւ նոր Ընկերութեան կամակատարները չէին ուզեր ըսել թէ Աւանդից Սնտուկը գրուած 18 միլիոն ֆր.ի գումարին ո՛րչափն հասարակութեան կողմէ ստորագրուած է, եւ ո՛րչափն անոնց կողմէ որք Ընկերութեան հետ իրենց հաշիւները մաքրելու համար բռնադատեալ կերպիւ ստորագրած են նոր բաժիններու։ Ի վերջոյ երեք բաժնետէրերու պաշտօն տրուեցաւ փորձով քննել այս կէտ և առաջիկայ նստին տեղեկագրել։ Խօսքին կարճն, այս ջրանց դեռ շատ ջուր կը վերցնէ։

—Այն իմաստասէրներն որք ընկերային կարեւորութիւն ունեցող բարոյական ու տնտեսական խնդիրներով կը զբաղէին ի Փարիզ, ֆրանսական կառավարութեան խնդակցութիւններն ընդունելով վերջացուցին իրենց նստաշրջան, դիւանին թողլով որոշել թէ առաջիկայ տարին ո՛ւր պիտի գումարին։ Ռուս գիտնական Պ. Նովիքով գրաւոր ճառ մը կարդաց, նիւթ ունենալով «Արդարութիւն ըստ Տարուինի վարդապետութեան», Պ. տը Քրանցի ճառին նիւթն էր «Հոգեբուժութիւն (Psychiatry) և գաղափարներու գիտութիւն», Սալամանքայի ուսուցչապետ Պ. Տօրատօ «Պատժական օրէնքին» վրայ ճառեց, և Պ. Թէնիս «Արդի Պատմութեան» վրայ կարգ մը նկատողութիւններ մատոյց ժողովին։ Մասնաւոր պրակի մը ձեւով պիտի տպուին այս ճառեր։

Պ. ՌՈՊԷՆ, Փարիզի մօտ Սանբուիի որբանոցին մէջ երկու սեռերու խառն կրթութեան զարմանալի փորձեր ընող եղական մարդը, Ֆրանսայի մէջ չկրնալով գործ գտնել, հակառակ իւր Նորմալէնի բարձր վկայականներուն, Պրուսէլ գացեր է, ուր նորահաստատ համալսարանական կրթարանին մէջ դասատուութիւն պիտի ընէ եղեր։ Այս մարդուն վերջին օրերու պատմութենէն անանկ կ'երեւի թէ գաղափարի ծայրայեղութիւններ կան որոց ո՛չ իսկ ֆրանսական ազգը կարող է հանդուրժել։

ՑԼԱՄԱՐՏԻ ԱՐԹԻՒ. — Անցեալ կիրակի, Մեքսիկայի Զաքադէքաս քաղաքին մէջ ցլամարտ մը տեղի կ'ունենար, և աղետալի վախճանի յանգեցաւ։ Ցլամարտիկները, գրգռելէ ետքը ցուլը, չկրցին զսպել զայն։ Կենդանին եղջիւրները խոթեց գլխաւոր ցլամարտիկին փորին մէջ և զայն գետին պառկեցուց մեռած։ Ցուլն ուժգին ոստնելով մը ցանկեց պատուարին վրայէն ու երկսեռ հանդիսականաց բազմութեան մէջ մտաւ։ Կրկէսին մարդիկն անկարող եղան գինք ետ բերել, և յաջորդաբար երեք անձինք զոհ գացին կատղած կենդանւոյն սոսկալի եղջիւրներուն։ Ուրիշներ ալ փախուստի խուճապին մէջ գիրար կոխկրտեցին, և շատ մը մարդիկ վիրաւորուեցան, ոմանք մահացու կերպիւ։ Ահա՛ վայրագ «զբօսանք» մը։ Եւ ա՛յս զուարճութիւնն է զոր ի Ֆրանսա կ'ուզեն ներմուծել, և կառավարութիւնն արգիլած ըլլալով ի Նիմ, տեղւոյն ժողովուրդն, իր երեսփոխանաց միջոցաւ, դիմումներ կ'ընէ որ արտօնուի։

ԼՈՆՏՈՆԻ նորընտիր Լորտ-քաղաքապետը Սըր Ճօզէֆ Ռէնալս, 1843ին ծնած, գլուխ է Renals and Cie. տան, որ աշխարհին գործ կ'ընէ գուլպայի վրայ։ Կլատսթոնեան կուսակցութեան կը վերաբերի, և հաւանական է որ անդամակցի Երեսփ. Ժողովոյ։ Թէեւ վերջերս իր ընտրութեան ոմանք հակառակեցան, բայց վաճառականութեան մէջ ընդհանուր համակրանք շահած մարդ մ'է կ'ըսեն։

ՃԱՊՈՆԻ Ճի-Ճի-Շիմբօ լրագիրը չինական պատերազմին վրայ նկարներ հրատարակած է, որոց մին կը ներկայէ չինացի զինուորներու կարգ մը, որոց քով սպայ մը կայ։ Զինուորք իրենց մէջքէն իրարու կապուած են, այնպէս որ կենդանի համրիչ մը կը կազմէ իրենց կարգը։ Պատկերին տակը գրուած է. «Ահա՛ լաւագոյն եղանակն իրարու քով պահելու համար չինացիներն և փախուստներն արգիլելու համար»։

ԱՄԵՐԻԿԱ. — Պեհրինկի ծովուն մէջ փոկ որսացող նաւերուն վրայ հսկելու պաշտօնով ղրկուած ամերիկեան մարտանաւերու հրամանատարներ կը տեղեկագրեն թէ վերջերս գրուած միջազգային կանոնք անբաւական են փոկերը պաշտպանելու։ Վերջերս փոկորս նաւեր 50 հազար փոկ սպանած են, որոց գրեթէ 100էն 80ն էգ էին։ Այնպիսի կերպիւ կ'որսան որ այս խեղճ կենդանեաց նոր սերունդը կը փճանայ, և հետեւապէս կը գուշակուի թէ մինչեւ հինգ տարի փոկ պիտի չմնայ։

ՃԱՏՐԱԿԻ (Սատրանճ, jeu d'échecs) սիրահարք, (ընդ որս այս տողից գրողը,) ցնծութեան մէջ են մի քանի շաբաթէ ի վեր։ Զի Լայբցիկի մէջ տեղի կ'ունենայ «Միջազգային մրցումն ամեն ազգաց երեւելի ճատրակ խաղացողներուն»։ Գերման, անգլիացի, աւստրիացի, ռուս, ֆրանսացի և ամերիկացի բազմաթիւ ականաւոր վարպետներ հոն կը չափուին իրարու հետ, որոշուած խիստ օրէնքներու համեմատ խաղալով իմացական խաղերուն այս ամենէն դժուարին, ամենէն հինն և ամենէն պատուաբերին, որ մտքին համար նոյն մարզանքն է ինչ որ անգլիական զանազան գնդախաղերը սրունքներու և բազուկներու համար։ Մեծագումար մրցանակներ որոշուած են յաղթական հանդիսացող վարպետներուն։ Անգլիական, աւստրեան և գերմանական լրագիրք մանաւանդ հեռագրով ամեն օր լուրեր կ'առնուն այս մրցման վրայ, և ամենէն մեծ և լուրջ օրաթերթեր պարտ կը համարին այս մրցման ամենէն գեղեցիկ, ամենէն ճարտարահնար խաղերն ընդօրինակել իրենց էջերուն մէջ, ի վայելս հեռաւոր սիրահարաց Ճատրակի։

ՊՐՈՖԷՍՕՐ ՖԻՐԽՕՎԻ ՃԱՌԸ

Մարդաբանութեան հռչակաւոր ուսուցչապետ Բրոֆ. Ֆիրխով, Պերլինի Համալսարանին գլխաւոր զարդերէն մին, Ինսպրուքի մէջ գումարուած Մարդաբանական Համաժողովոյն ի պատիւ տուեալ հացկերոյթի մը մէջ խօսելով անցեալ շաբթուն, ըսաւ թէ Պոսնայի մէջ գիտական հետազօտութիւններ ընելու համար մեծ դիւրութիւններ գտած են տեղւոյն պաշտօնէից կողմէ, որոց շնորհակալութիւն կը պարտին ինք և իրեն հետ նոյն գիտութեան պարապող պաշտօնակիցք։ Այն գաւառին մէջ նախապատմական ժամանակներու կորսուած գիտական հետքերը գտնելու համար իրենցմէ խորհուրդ խնդրուած էր։

Ամեն նահանգներու մէջ երկար ժամանակէ հետէ կը կատարուին հետազօտութիւնք նախապատմական ժամանակներու վրայ, և արդիւնքն ահա կը տեսնուին այն մեծ և փառաւոր հաստատութեան մէջ, այսինքն՝ Վիեննայի Թանգարանին մէջ, որ Մարդաբանութեան գիտութեան նուիրուած գեղեցկագոյն և ճոխագոյն պալատն է աշխարհի վրայ։

Գիտական տեսակէտով յոյժ ուշագրաւ գիւտեր եղած են ի Սերայեվօ և շրջակայ գաւառաց մէջ ալ։

Քիչ երկիրներ կան նոյնչափ յարմար ցեղագրական և մարդաբանական ուսումնասիրութեանց։

Որովհետեւ այս ճառին արտասանելուն օրը Կայսեր անուան տարեդարձն էր, գերման գիտնականը գովեց կայսրն, ըսելով թէ նա իւր ընդարձակ Տէրութեան մէջ խօսուած լեզուներէն շատը սորված է, և անոնց վերաբերեալ գիտական իրողութիւններն հետազօտելու ինքն իսկ նախաձեռնիչ եղած և գիտնականներն առ այն խրախուսած է։ Ն. Կ. Վեհափառութեան տնօրէնութեան ներքեւ կարգ մը գիտական հետազօտութիւնք կը կատարուին, որոց շնորհիւ մեք օտարազգիքս մեր գրասեղաններուն առջեւ կարող կ'ըլլանք այս զանազան ցեղերու և տարրերու ուսմամբ պարապելու։ Որովհետեւ մեզմէ քիչեր ի վիճակի ենք անհատաբար ճանչելու այն տարրեր, սիրով կ'ողջունենք ամեն նոր ձեռնարկ որ կ'ըլլայ գիտութիւնն յառաջացնելու նոր քննութիւններով։

Բրոֆէսորն ապա յիշեցուց թէ Մարդաբանութեան Ժողովոյն անդամոց մէջ ինք միակ անձն է որ ներկայ գտնուած է այս կարգի առաջին Համաժողովոյն, 25 տարի առաջ, 1869ին։ Այս քառորդ դարու մէջ մարդաբանութեան գիտութիւնը մեծ յառաջդիմութիւն ըրած է, և այն կառավարութիւնք որք այս գործին օգնած են, երախտագիտութեանց արժանի են։

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆՔ. — Ի Պերլին բանակցութիւնք կը շարունակին «Չինական Պանքայի» մը հաստատման, ինչպէս և չինական փոխառութեան մը կնքման համար։ Բայց Չինու քաղաքական ապագային նկատմամբ իւր պարտութենէն ի վեր արտայայտուած կարծիքներն այնքան արմատական փոփոխումներ ենթադրել կուտան որ հաւանական է թէ արեւմտեան սեղանաւորութիւնը դիւրաւ իւր քսակին բերանը չէ բանար Չինու համար, թէպէտ՝ ամեն պարագայի մէջ՝ Չինու աւանդները պիտի գոհացուին։

—Իտալիոյ գանձարանը Բրուքի գործարանին ապսպրեց 10 միլիոն ֆր.ի նիքէլ դրամ կոխել Իտալիոյ համար։ Տասն միլիոն ֆր.ի նիքէլ դրամ արդէն կոխած էր և Իտալիա ղրկած։ Այս գործնական կերպիւ կը լուծէ իտալեան կառավարութիւնը մանրուքի խնդիրը։

ՏՈՔԹ. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ

պատիւ ունի ծանուցանել թէ իւր բնակարանը փոխադրած է Բերա, Մեծ-փողոց, Եաննի գեղարանին վրայի տունը, ուր պիտի գտնուի ամեն օր առաւօտուն ժ. մինչև 3 (Թ.) երեկոյին ժ. 9էն վերջը և մնացած ժամերուն՝ Նէթիք-Փաշա, Տալըճեան Գառնիկ և Աղեքսանդրոս Իովաննիտիս դեղարանները։ 7—8

ԾԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ԼՈՒՐԵՐ

ՇԱՆԿԱՅ, 10 Հոկտ. — Ինչպէս կը գուշակուէր, Եալու գետին հիւսիսային կողմը ճաբոնական և չինական բանակաց յառաջապահներն իրարու զարնուեցան։ Ճարոնցիք ետ մղուեցան։

—Չինացիք գօցեցին Մին գետին բերանն, որոյ վրայ կառուցուած է Ֆու-Չէու քաղաքը։

—Չհաստատուեցաւ Ճարոնցիներուն ի Բորդ Արթուր զօրք հանելը։

ԹԻԷՆ-ՑԻՆ. — Ամերիկեան դեսպանն իմացուց ամերիկեան հպատակներուն թէ Ճարոնցիք անշուշտ պիտի յարձակին Բեքինի վրայ։ Չինացի վաճառականք ամեն օր կը մեկնին Բեքինէ։

ՅԻՄՈՒԼՓՕ, 9. — Ճարոնցիք շուտով կը յառաջանան դէպ ի Մանչուրիա։ Քորէայի մէջ իրենց գրաւած դիրքերն ալ կը պահեն։ Քորէացիներուն հետ քաղցր կերպով կը վարուին։ Խստիւ կը պատժեն տեղացիներուն հետ գէշ վարուող իրենց զինուորներն, որք պարտին իրենց գնած բաներուն փոխարէնը վճարել։

ԼՈՆՏՈՆ. — Չինու և Ճարոնի գործին միջամտելու համար Տէրութեանց վերագրուած դիտաւորութիւնք կանխահաս են։ Տէրութիւնք կը բանակցին իրենց հպատակաց պաշտպանութեան համար միայն։

—Անգլ. շատ մը մարտանաւք կ'երթան դէպ ի Չին։

ՓԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 10. — Ցարը քիչ մը աւելի աղէկ է։ Կէօրկէյ մեծ-դուքս նորէն Աբաս Թուման կը դառնայ։ Գերման Բրոֆ. Լէյտըն Լիվատիա կ'երթայ այս երեկոյ։ Ցարը բաւական երկար ժամանակ պիտի մնայ Խրիմ։ Ամեն առտու 2—3 ժամ պետական գործերով կը զբաղի։

ՎԻԵՆՆԱ, 11. — Քալնոքի կոմս դարձաւ ամարանոցէն և գործի գլուխ անցաւ նորէն։

ՓԱՐԻԶ. — Ելմտացոյցի յանձնաժողովը, պատերազմական նախարարին կարծեաց հակառակ, մերժեց պատերազմական նախարարութեան յատկացեալ գումարներն աւելցնելու առաջարկը։

Ս. Փ. ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՊԱՏԻ ՕՐԱՑՈՅՑ
Գին 50 փարա

Կեդրոնատեղի Սերվիչէն Տպարան, Սուլթան Համամ, աղբիւրին քով

Նաեւ կը գտնուի Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան գրասենեակը, Պոլիս, Մեծ-Նոր խան միջնայարկ, Թիւ 48, 49, 50։

Սոյն պատի Օրացոյցը, որուն վրայ հիւանդանոցի հաստատութեան գունաւոր պատկերը կը գտնուի, Սերվիչէն տպարանէն մաքուր և վայելուչ եղանակաւ պատրաստուած է։

Իւրաքանչիւր օրինակ հոգաբարձութեան կնիքը պիտի կրէ։

Կը հրաւիրենք թէ՛ մայրաքաղաքիս եւ թէ՛ գաւառաբնակ պատուարժան ազգայինս որ, բարեհաճին գնել սոյն օրացուցէն, զոր թէ՛ աժան գնած պիտի լինին և թէ՛ այս կերպիւ ալ հաստատութեան, սատարած պիտի ըլլան։

«ՄԱՍԻՍ»Ի ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ պատիւ ունի ծանուցանել գաւառաց Պատ. Ուսմ. Խորհրդոց և ամեն վարժարանաց տեսչութեանց՝ թէ պատրաստ է ղրկել իրենց դաստիարակ-ուսուցիչներ և վարժուհիներ, մասնագէտ-դասատուներ և ուսուցչուհիներ, ինչպէս նաեւ օգնականներ, ըստ պահանջման կարգի, կանոնագրոյ և ըստ առաջարկեալ պայմանաց։

Կը ծանուցանէ նաեւ ամեն կարգի ազնիւ ուսուցչաց և ուսուցչուհեաց թէ պատրաստ է իրենց կարողութեան յարմար պաշտօններ հայթայթել իրենց Կ. Պոլսոյ կամ գաւառաց Ազգ. Վարժարանաց մէջ։

Մասիս մանկավարժական թերթի Տնօրէնութիւնն այս դիւրութիւնը կը մատուցանէ կրթական պաշտօնէութեանց և պաշտօնէից

ԱՌԱՆՑ ՈՐ ԵՒԷ ՓՈԽԱՐԻՆՈՒԹԵԱՆ

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Ց. Թ. Արամեան, տնօրէն Մասիսի։

88 4—6

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՅՐԸ
(ՖԻԶԻՔԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԷՏՈՎ)
ՀԵՂԻՆԱԿ ԲՐՕՖ. ՀԷՌՄԱՆ ՔԼԷՆՔԷ
Թարգմանութիւն ի Գերմաներէնէ
ԷՋ 110, ԳԻՆ 3 ՂՐՈՒՇ

Կնոջ կենաց ամենափափուկ ժամանակամիջոցին համար պատրաստուած գիրք մ'է այս, յորում յղութեան եւ տղաբերքի վիճակներն յարակից պարագաներով բացատրուած ըլլալէ զատ, մանրամասնաբար ցուցուած են, իրենց դարմաններով, այն ամեն ցաւերն որք կը պատահին յղութեան մէջ. ինչպէս գլխու, մէջքի և ստամոքսի ցաւերը, փսխումը, ջղաձգութիւնները, խիթերը, մարելիքը եւայլն։ Մասնաւոր գլխու մը մէջ ալ խօսուած է վիժման վրայ՝ իւր ամեն զանազանութիւններով։ Կը հրաւիրուին մանկամարդ կիներն օգտուիլ այս բարերար հրահանգներէն։

10 4—5

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Պատրիարքական տեղապահ Գեր. Հմայեակ Սրբազան երէկ կայս. պալատ գնաց և տեսակցեցաւ առաջին քարտուղար Վսեմ. Սիւրէյեա փաշայի հետ։

Կրօնական Ժողովն որոշած է ցնոր տնօրինութիւն փիլոնազուրկ ընել Սկիւտարի Ս. Կարապետ եկեղեցւոյ Տ. Աբիստակէս քահանան որ գաւառացիի մը համար տրուած սխալ վկայութեան մը յենլով՝ կրկնամուսնութիւն կատարած էր։

Քաղաքական Ժողովն վաղը իր սովորական նիստը պիտի կազմէ Պատրիարքարանի մէջ։

Վսեմ. Պ. Կարապետ Եղեանց երէկ Սկիւտար անցնելով այցելեր է նախ Մեզպուրեան և Պէրպէրեան վարժարաններն և ապա այցելութիւն տուեր է Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ և Տ. Մատթէոս Սրբազաններուն։

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Կարնոյ Առաջնորդարանէ

Լրագրաց ոմանց մէջ վերջին օրերս հրատարակուած տեսնելով թէ Կարնոյ մէջ քոլերա կայ, պարտք կը համարիմ յայտնել ի միամտութիւն ամենուն թէ այդպիսի հիւանդութեան մը ո՛ և է նշանն իսկ չէ երեւցած բնաւ քաղաքիս մէջ, ուր՝ շնորհիւ կայս. բարեխնամ կառավարութեան՝ հանրային առողջութիւնը բարւոք վիճակի մէջ կը գտնուի։

Այս առթիւ կրնանք ապահովել նաեւ բոլոր այն ծնողները, որք ծանուցանելէ յետոյ՝ այդ լուրերուն պատճառաւ ետ կեցած են իրենց զաւակները ղրկել քաղաքիս Սանասարեան Վարժարանը, թէ կարող են իրենց այդ գովելի բաղձանքը իրագործել խղճի կատարեալ հանդարտութեամբ և առանց ո՛ և է կասկածանաց։

Աղօթարար
Առաջնորդ Կարնոյ եւ յարակից վիճակաց
ՂԵՒՈՆԴ ԱՐՔԵՊԻՍԿ. ՇԻՇՄԱՆԵԱՆ
Կարին 17 Սեպտ.

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ

Արմաշու Դպրեվանքին առաջին եռամեայ ընթացքն աւարտած Պ. Հրանտ Կիրակոսեան և Պ. Մանուկ Պետիկեան պատրաստ են ազգային տարրական կամ բարձրագոյն նախակրթարանաց մէջ աւանդել եկեղեցական ձայնագրութիւն, հայերէն գրաբար, և նախակրթական ծրագրի ամեն գիտական ճիւղեր։ Մասնաւոր դասեր ևս կուտան։ Պէտք ունեցողներէն կը խնդրուի դիմել Արեւելք Խմբագրատունն։ Երկուքն ալ գոհացուցիչ վկայականներով ելած են Դպրեվանքէն, և Վերատեսուչ Սրբազանէն յանձնարարուած են ի պաշտօնավարութիւն ազգային վարժարանաց մէջ։ 5—1

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ. — Պալայի աստիճան տրուեցաւ Հռոմի օսմանեան դեսպան Մահմուտ Նէտիմ պէյի։

Սալիսէի աստիճան Աթէնքի օսմանեան դեսպանատան երրորդ քարտուղար Մէհմէտ Ալի պէյի։

Պետական Խորհրդոյ Նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Ներքին Ճիւղին օգնականներէն Մէհմէտ Ճելալէտտին պէյ։

Առաջին կարգի Օսմանիյէ պատուանշան տրուեցաւ մայրաքաղաքիս իտալական դեսպան Պ. Քաթալանիի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ ռուսական դեսպանատան առաջին թարգման Պ. Մաքսիմօֆի, երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ նոյն դեսպանատան պահականութեան հրամանատար հարիւրապետ Պ. Մանուսեւիչի և չորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ նոյն պահականատան բժիշկ Պ. Զօրօնօֆի։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ ռուսական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Զերպաչէֆի և երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ երկրորդ քարտուղար Պ. Սիմոնօֆի ու նաւային կցորդ Պ. տ'Էպէրհարդի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Պ. Ֆրէտէրիք Պէրթրամի, որդի Մաքսային վերատեսչութեան խորհրդական Պէրթրամ էֆէնտիի։

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Աթէնքի օսմանեան դեսպանատան երրորդ քարտուղար Մէհմէտ Ալի պէյի։

Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ մայրաքաղաքիս իտալական դեսպանին կնոջ Տիկին Քաթալանիի։

Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ մայրաքաղաքիս ռուսական դեսպանատան նախորդ առաջին թարգման Պ. Իվանօֆի աղջկան՝ Օր. Քաթէրին Իվանօֆի։

Իֆթիխարի չքանշան՝ Պոլսոյ Մեծ Շուկային պահապանաց պետ Օսման էֆէնտիի։

ԴԱՏԱԿԱՆ գործոց նախարար Վսեմ. Րիզա փաշա հիւանդ ըլլալով չկրցաւ ներկայ գտնուիլ Նախարարաց Խորհրդոյ երէկի նիստին։

ԱՆԾՈՒԽ ՎԱՌՕԴ. — Ֆէրիտ Իզզէթ փաշայի նախագահութեամբ կազմեալ յանձնաժողովն, որ Եւրոպա ղրկուած է օսմանեան անծուխ վառօդի պատրաստութեան յատուկ գործարանի մը վերաբերեալ գործերը քննելու համար, Լոնտոնի գործարաններն աչքէ անցընելով՝ անծուխ վառօդի յատուկ այլ և այլ գործիներու նմոյշները ղրկած է մայրաքաղաքս։

ՄԶԿԻԹՆԵՐԸ. — Երկրաշարժէն վնասուած մզկիթներու նորոգութիւնք կայս. իրատէի մը համաձայն՝ պիտի կատարուին ընդ հսկողութեամբ ճարտարապետ Պ. Տարօնքօի։ Էվգաֆի Նախարարութիւնը գրած է Քաղաքապետութեան որ Պ. Տարօնքօ նոյն նախարարութեան պաշտօնատանը ղըրկուի։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — Դատական նախարարութիւնը նկատողութեան առնլով վաճառականաց ոմանց աղերսագիրը թէ Բերայի Նօտարը չէ յարգեր օրինաց այն տրամադրութիւնն, որու համաձայն պէտք է միայն յատուկ գրուող առնլով վաւերացնել այն երդախաւորագրերն, որք բազմաթիւ ստորագրութիւններ կը պարունակեն, գրած է նոյն Նօտարին որ յետ այսօրիկ յարգէ օրինաց այդ տրամադրութիւնը։

ՄԱՔՐԱՆՈՑՔ. — Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն հեռագրաւ հրաման տուած է Այտընի, Էնկիւրիի, Գոնիայի, Սեբաստիոյ, Գասթէմունիի, Տրապիզոնի, Ատանայի և Պրուսայի նահանգներուն որ քոլերա երեւան եկած տեղերու մէջ շինուած մաքրանոցներն հիւանդութիւնը անհետանալուն պէս վար չառնուին, այլ ուշադրութիւն ընեն անոնց բարւոք պահպանմանը։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհրդոյ մէջ կազմեալ այն յանձնաժողովն, որ Թուրքիոյ արտադրութեանց վարկը բարձրացնելու միջոցներուն վրայ խորհրդակցութիւններ կը կատարէ, իր երէկի նիստին հրաւիրեց արմնտոյ մաքսատան գնահատիչ Էտհէմ էֆէնտին և այդ խնդրոյն վրայ բացատրութիւններ ստացաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ. — Երեքշաբթի օրը ժամ 1ին Մանասդըրի Ֆլօրինա գիւղաքաղաքին մէջ երկրաշարժի թեթեւ ցնցում մը զգացուեր է։ Նոյն գիշերն ալ երկու անգամ, մին սաստիկ ու միւսը թեթեւ, առանց վտանգաւոր հետեւանք մը ունենալու։

—Նոյն գիշերը ժամ 7ին Պերաթի մէջ հիւսիսէն հարաւ երկու անգամ ցնցումներ զգացուեր են երկու երկվայրկեան տեւողութեամբ, սակայն ո և է արկած չէ պատահեր։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ Ժողովը, նկատելով որ Էտիրնէի նահանգին համար դրուած քարանթէնները վերցուած են, որոշած է որ Եւրոպայէն երկաթուղիով գալիք ուղեւորներու համար որոշուած քարանթինան փոխանակ Չաթալճայի Ճիսըր Մուսթաֆա փաշայի մէջ ի գործ դրուի, իսկ բժշկական քննութիւնը Չաթալճայի մէջ կատարուի։

—Գրուած է Էտիրնէի կուսակալութեան՝ Ցօքթ. Հասան, Նազըմ ու Թաւֆիք էֆէնտիները Լիւլէ Պուրկազ ղրկել թէ՛ հոն և թէ շրջակայից մէջ հանրային մաքրութեան վրայ հսկելու համար։

—Հեռագրուած է Նիկոմիդիայի կառավարչին վերցնել Քէրասիւճէ, Պէյլիք Պըչըգ ու Մաքսուտիյէ գիւղերուն համար դրուած շղթաները, որովհետեւ քոլերան անհետացած է այդ տեղերու մէջ։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ Նախարարապետ Վսեմ. Նուպար փաշա Գահիրէէն ճամբայ ելեր է Աղեքսանդրիա երթալու համար, ուրկէ Եւրոպա պիտի ուղեւորի։

ՔՈԼԵՐԱՆ Ի ԴԱՒԱՌՍ. — Սեպտ. 26էն 27, Պրուսայի մէջ առաջուան բռնուածներէն մին մեռած է։

—Լիւլէ Պուրկազի, Պիլեճիկի և Պեյբազարի մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

ԳՈՆՎԵՐՍԻՈՆ. — Լ. Հէլլէր կ'ըսէ որ թէեւ ձեռնհաս շրջանակներու մէջ կը մտածուի օսմանեան թուղթերու Գօնվերսիոնի ծրագրի մը վրայ, սակայն կրնանք վստահօրէն կարծել թէ այսօրինակ ելմտական գործողութիւն մը հաւանօրէն գարունէն առաջ չպիտի կատարուի։

ՄԵԾ-ՇՈՒԿԱՆ. — Եզօի (Պելճիքա) գործարանին ընկերութիւնը որուն Կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչներն են Մինաս պէյ Պալեան և փաստաբան Պ. Զանգօ, յոյժ չափաւոր պայմաններով առաջարկած էր Քաղաքապետութեան երկաթեայ նոր գրութեամբ մը վերաշինել Պոլսոյ Մեծ-Շուկան։

Յիշեալ ընկերութիւնը իմանալով այժմ որ լուրջ մրցում մը կը կատարուի այս գործին չուրջը, յանձնարարեր է Կ. Պոլսոյ իր ներկայացուցիչներուն՝ նոր առաջարկութիւններ ընել քաղաքապետական յանձնաժողովին, կայս. կառավարութեան համար աւելի նպաստաւոր պայմաններով ու նախապէս առաջարկուած գնոյն վրայ զգալի զեղչով մը։ Քաղաքապետութիւնը քննութեան պիտի առնէ այս նոր առաջարկները։

Եզօի գործարանին ընկերութիւնը հետամուտ է ստանձնելու համար նաեւ մաքսային մթերանոցներու շինութիւնը։

ՏԱՆԻՄԱՐՔԱՅԻ թագաւորին անդրանիկ որդւոյն Փրէտերիք իշխանի երկրորդ ուղին, որ [illegible] չոգենաւով Միջերկրականի մէջ ուղեւորութիւն մը կը կատարէ, յառաջիկայ ամսու մայրաքաղաքս պիտի գայ։

ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ կը ծանուցանեն թէ անցեալ շաբթու հոն համախմբուեր են «Արեւելեան երկաթուղեաց շահագործման ընկերութեան» վարչական խորհուրդին ֆրանսացի ու գերմանացի բոլոր անդամները։ Պ. Ռաֆայէլ տը Պավէր յիշեալ վարչական խորհուրդին անդամ ընտրուեր է՝ հրաժարեալ Պ. Է. Քասէլի տեղ (Լոնտոնէն)։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. — Հելլենական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Իօժէն Զալաքօսթա նշանուեր է Սօսիէթէ Օթօման դրամատան տնօրէն Պ. Էվէէնիտէսի աղջկան՝ Օր. Մառի Էվէէնիտէսի հետ։

ՌԷԺԻՆ ծանուցանելով Ներքին գործոց նախարարութեան՝ թէ ծխախոտի մաքսանենգութիւնը կը ծաւալի Տրապիզոնի նահանգին մէջ, խնդրեր է հրահանգ ուղղել տեղական իշխանութեանց որ այս զեղծման առաջքն առնուն։

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԵԱՑ Տնօրէնութիւնը երկաթուղեաց գիտութեան դասընթացք մը հաստատած է այն երիտասարդներուն համար որոնք կը փափագին ընկերութեանը ծառայութեան մէջ մտնել։ Այս դասընթացքը ձրի է և կը տեւէ երեք ամիս։ Աշակերտք՝ իրենց ըրած յառաջդիմութեան համեմատութեամբ՝ վերջնապէս պիտի ընդունուին ընկերութեան ծառայութեանը մէջ։ Առաջին դասընթացքը անմիջապէս պիտի սկսի այն երիտասարդներուն համար որոնք արդէն առաջարկուած են երկաթուղեաց վարչութեան մէջ պաշտօնի կոչուելու համար։ Աշակերտներուն ցանկը փակուած է։

ԿԱՅՍ. ՆԵՐՈՒՄ շնորհուած է Բայեասի բանտին մէջ գտնուող Զաֆիրօ Իզլաֆալի անուն անձին, որ ցկեանս տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր։

ՄԷՍԱԺԸՐԻ Մառիթիմը կը ծանուցանէ թէ այս շաբթու չոգենաւ չպիտի մեկնի դէպի Մարսիլիա։ Քոմլօճը որ վաղը ճամբայ պիտի ելլէր, քարանթինաներուն պատճառաւ յապաղած ըլլալով, յառաջիկայ երկուշաբթի իրիկուն միայն պիտի կրնայ մեկնիլ։

ԸՆԿԻՒՐԻԻ և Էսկիշէհրի կողմերը ղըրկուելիք տեղագրական յանձնախումբն, որ երկու մասի բաժնուած է, մէկ քանի օրէն Իզմիրէն ճամբայ պիտի ելնէ։

ՆԱՒԱՐԱՆԻՆ մէջ ի մօտոյ ծովը պիտի իջուցուին Սադըլ ու Պէյլէրպէյ չոգենաւերն, որոց նորոգութիւնք աւարտած են։ Ասոնք ի ծով իջուցուած միւս երկրորդ կարգի մարտանաւերուն հետ Կարմիր Ծով պիտի երթան։

ԱՅՏԸՆԻ կուսակալութիւնը գրած է Դատական նախարարութեան՝ դատարան մը հաստատել Սէֆէրիհիսարի գաւառակին մէջ։ Խնդիրը պիտի մատուցուի Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին։

ԿԱՐՆՈՅ մաքսային տեսչութեան պաշտօնատունը պիտի վերաշինուի երկու հազար ոսկւոյ ծախքով մը։

ԵԼՄՏԱՑՈՅՑԸ. — Զեանհաս իշխանութիւնը գրած է կառավարական պաշտօնատանց՝ հիմակուընէ պատրաստել ու ղըրկել յառաջիկայ տարւոյն յատուկ ելմտացոյցը։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ դեսպան Խասաուլլահ խան ու դեսպանատան պաշտօնեայք այսօր Պոլսոյ դեսպանատունը պիտի փոխադրուին։

ՍՈՒՐԻՈՅ, Պէյրութի ու Երուսաղեմայ Ռէժիի քննիչ կարգուած է Ատանայի քննիչ Նէսիպ պէյ։

ՊԷՐՈՒԹԻ կուսակալ Նուսուհի պէյ գրած է կանոնաւորելու քաղաքին թաղապետութեան վարչական գործառնութիւնները։

ՄԱՆՐ ԴՐԱՄ. — Զեանհաս իշխանութիւնը խորհրդակցութիւններ կը կատարէ մանր դրամներ կոխելու համար։ Կ'ըսուի թէ Ապահովութեան Սնտուկին՝ Օսմ. Պանքային քով ունեցած դրամագլուխին մէկ մասը իբրև փոխարէն ցոյց պիտի տրուի հրապարակ հանուելիք մանր դրամներուն համար և թէ այդ մանր դրամներ պղինձէ պիտի կոխուին։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարութիւնը հրահանգ ուղղած է գաւառներուն որ բնաւ տեղի չտան կեղծ դրամներու չրջաբերութեան։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ նահանգին մէջ 31,000 ղր. հաւաքուած է ի նպաստ Կ. Պոլսոյ երկրաշարժէն վնասելոց և ղրկուած է կեդրոնական յանձնաժողովին։

ՎԱՆԱՅ նահանգին ոստիկանապետ կարգուած է երկրորդ կարգի ոստիկաններէն Իսմէր էֆէնտի։

ՇԱՀԻՆ փաշա, հրամանատար ոստիկան-զինուորաց Արշիպեղագոսի կղզեաց նահանգին, երեկ մայրաքաղաքս եկաւ։

ՊԵՏԱԿԱՆ խորհուրդը նկատողութեան առնլով այն առաջարկներն, որով [illegible] է չերամի հունտեր հասցնելու և մշակաց տրուելու գործը մենավաճառի վերածել, որոշած է մենաշնորհ չը տալ այդ կարգի մենավաճառ խնդրողներու։

ՀԱԼՔԱԼԸԻ վարժարանին վերաբացումը, վարժարանի չէնքին նորոգութեանը համար հոկտեմբեր 15ին տեղի պիտի ունենայ։ Իսկ քաղաքային անասնաբուժական ճիւղն, որ մայրաքաղաքս պիտի փոխադրուի, ամիս մը յետոյ պիտի բացուի։

ՀԱՐՍԱՆԻԹ. — Այյուպէֆանտի շրջակայ Սաֆրա գիւղին տղայոց մէջ հարսանիթ երեւան ելած է։

ԳԱՀԻՐԷԻ մէջ անցեալ շաբթու հօյակապ օթէլ մը այրեր է։ Այդ չէնք, որ տեղւոյն յոյն հասարակութեան ստացուածքն էր, 250,000 ֆր.ի ապահովագրուած է եղեր։

ԱՏԱՆԱՅԻ մէջ 203 ոսկի հաւաքուած է ի նպաստ Կ. Պոլսոյ երկրաշարժէն վնասելոց։

ԽՈՋԿԱՂԻՆ. — Այտընի նահանգին մէջ խոզկաղինի բերքն այս տարի անցեալ տարիէն քիչ է։

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ և Թղթատարական վերատեսչութիւնը, կըսէ Իգտամ, տեղեկանալով որ մայրաքաղաքիս ֆրանսական նամակատունը քաղաքին մէջ ցրուելու համար նամակներ ընդունիլ ու ցրուել սկսած է, հրահանգ խնդրած է Զեանհաս իշխանութենէն թէ ի՛նչ ընել հարկ է։

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐԻ Մարտին գաւառին այս տարուան տասանորդի տուրքն անցեալ տարուընէ երեք հարիւր հազար ղրուշի աւելցութեամբ վարձակալութեան տրուած է։

ՃԻՏՏԷԻ ռուսական հիւպատոս Պ. Լուսիի երէկ մայրաքաղաքս ժամանեց։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ բանտին մէջ գտնուող երեսուն դատապարտեալներ, որք հինգ տարիէ աւելի նոյն բանտին մէջ կը գտնուէին, և որոց նկատմամբ տրուած վճիռները վերջնական հանգամանք ստացած են, ուրիշ տեղերու բանտերը պիտի ղրկուին իրենց պատժոյն պայմանաժամը լրացնելու համար։

ՎՃՌԱԲԵԿ ատեանը վաւերացուցած է Եղեռնադատ ատենի մէկ վճիռն, որով Թովմաս անուն անձը Պէյքօզի շրջակայքը մարդ մը սպաննած ըլլալուն համար տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտուած էր։

ԱՔՍԱՐԻ մէկ գիւղին մէջ կատղած աղուէս մը քսանը չորս մարդեր խածեր է։ Ասոնցմէ երկուքին վէրքը ծանր ըլլալով մայրաքաղաքս պիտի ղրկուին բասթէօռեան դրութեամբ դարմանուելու համար։

ԱՐԿԱԾՔ. — Երեքշաբթի օրն ի Գասըմ Փաշա ութ տարեկան Թուրք աղջիկ մը լուցկիի հետ խաղացած ատեն, հագուստները բռնկեցան և մարմնոյն այլ եւ այլ մասերն այրեցան։ Թէեւ հարկ եղած օգնութիւնք եղան, սակայն խեղճ աղջիկը վեց ժամ յետոյ մեռաւ։

—Ի Բերա չէնքի մը վրայ աշխատող Մարքօ անուն որմնադիր մը երեկ չէնքին երկրորդ յարկէն վար իյնալով ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։ Մարքօ անմիջապէս հիւանդանոց տարուեցաւ, խօսելու անկարող վիճակի մէջ։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

Ուրպէօ չոգենաւը, նաւապետ Քըր, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած է։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ

Կ. Պոլիս, Զագմագճըլար, Թիւ 20

1. ՓՆՋԻԿ, պատկերազարդ, աշխարհաբար հաւաքածոյ, արձակ եւ ոտանաւոր, Սոյն գործն այս կարգի դասագրոց մէջ առաջինն հանդիսացընելու համար որ եւ է ջանք չէ խնայուած։ Աշխատասիրեաց «Սիմոն Գաբամաճեան»։ Գին 3 դահեկան։

2. ՆՈՐ ՓՆՋԱԿ, պատկերազարդ, աշխ. հաւաքածոյ, փոքրիկ երախայից ընթերցման եւ արտասանութեան գրքոյկ, զուարճալի, հրահանգիչ, մանկավարժական, գին 1 դահեկան, 100ը 60 դահեկան։

3. ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ, տարրական, մտաւոր եւ գրաւոր, Ա. եւ Բ. տարի, բոլորովին նոր եւ շատ դիւրուսոյց, մինչեւ ցարդ հրատարակուածներէն աներաղդատելի կերպով գերազանց։ Յօրինեալ «Գ. Գավաֆեանէ, (Միջին ընթացքն մամլոյ տակ։) Գին 4 դահեկան

4. ԸՆԹԱՑՔ Ի ԴՐՈՅ ԲԱՐԲԱՌ, գրաբարի ուսման անհրաժեշտ դասագիրք որ իւր եզական յօրինուածով մինչեւ հիմա հազարաւոր օրինակներով սպառած է։ Դ. տիպ.— Աշխատասիրեալ «Ե. Ծ. Վ. Դուրեանէ»։ Գին 5 դահեկան։

5. ՆՈՒԱՐԴ, տեղական կեանքէ քաղուած հետաքրքրաշարժ վէպ. գրեց «Դ. Սարրաֆեան, գին 5 դահեկան։

6. ԷՄԻԼ ՕԹԹՕՅ, քերականութիւն եւ զրուցատրութիւն գաղղ. լեզուի.— զրուցատրութիւնը դիւրացնող եւ ֆրանս. լեզուի ճոխութեանց ընտելացնող միակ դասընթացք, որբագրեալ եւ ճոխացեալ, Ա. տարիի, տիպ. 7 Բ. տարի, Բ. տիպ. 8։

7. ՏԱՐԵՐՔ ՄԱՅՐԵՆԻ ԼԵԶՈՒԻ, երեք հատորէ բաղկացեալ ընտիր դասագիրք, արձակ եւ ոտանաւոր կտորներով, հատուածներով, բազմաթիւ նորոգ եւ գեղեցիկ պատկերներով, եւն եւն։ Գին Ա. մասին 3, Բ. մասին 5, Գ. մասին 5 դահեկան։

8. ՀԱՄԱՌՕՏ ԳՐԱՑՈՒՑԱԿ ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ, ձրի։
144 3—10

ԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆՐԱԼՈՒՐԵՐ

ԾԱՂԿԱՆՑ ԵՒ ԹՌՉՆՈՑ ԼԵԶՈՒՆ

Անասնոց և բուսոց վերաբերեալ կարգ մը ուսումնասիրութիւններ թոյլատրած են հաստատել ոչ միայն ժամացոյցներ կամ կենդանական և ծաղկային տօնացոյցներ, այլ նաեւ ծանրաչափի տեսակներ։ Իր օդերեւութաբանութեան վրայ գրած ճառին մէջ, Պ. Մառիէ Տաւի դիտել կուտայ թէ [illegible] ըսուած բոյսին ծաղիկները կը խփուին, սեւատեսութիւնները (մէնիսէ) կը բացուին, առուոյտի և ուրիշ պարկճաւորներուն ցօղունները կը անկուին, երբ օդը խոնաւ է։ Լիննէէն ետք, Ափրիկեան վաղինակը (*) ([illegible]) առաւօտուն իր ծաղիկները կը բանայ երբ օդը չոր է և չը բանար երբ խոնաւ է։ Եթէ Սիպերիոյ իշխաթնուկը ([illegible]) գիշեր ատեն խփէ իր ծաղիկը, գեղեցիկ օդի նշան է յաջորդ աւուր. հակառակ պարագային, այսինքն երբ բաց մնայ, հեղեղանման անձրեւի նշան է։ Պիրքէնտէր բուսաբանը հաստատեց թէ Ֆօրլին ըսուած բոյսը կը գոցանայ խոնաւ ատեն և կը փթթի երբ օդը պայծառ ու չոր է։

Հօտերու պահապանները, Զիւրիխի նահանգին մէջ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտան մթնոլորտային փոփոխութիւնները նշանակելու համար։

Մանր ծաղիկ և սրածայր տերեւ ունեցող մկնականջը չատրուկը կը բանայ առաւօտեան ժամը իննին և փթթած կը պահէ զայն գրեթէ չորս ժամ, ըսել է թէ այն աւուր և յաջորդ աւուր օդը անաղարտ, պայծառ և արեւոտ պիտի ըլլայ։ Եթէ պսակը ժամը իննին տակաւին փակ է, անձրեւի նշան է։

Դեղին կաթնխոտի ծաղիկները բաւական քաղցր բոյր մը կ'արձակեն գեղեցիկ օդին, բայց այս հոտը աւելի թափանցիկ կ'ըլլայ, եթէ անձրեւը մօտալուտ է։

Գառնականջիկը, կամ կկուի հացը (աճէլուիա) իր տերեւիկները կը կախէ երբ անձրեւ, ցուրտ կամ մրրիկ մը սպառնայ։

Եթէ, գիշեր ատեն, փոխանակ իր ծաղիկները փակելու խաբուն, — որ կը բուսնի անտառը, պարտէզները և աւերակներուն վրայ և որ չատ օգտակար է կինեբու ստինքի հիւանդութեան, — բաց պահէ, յաջորդ օրը անչուշտ կ'անձրեւէ։

Գարնանաթանը երբ իր թերթիկները գետին կախէ, նոյն հետայն հեղեղանման անձրեւ մը կը տեղայ։

Լիւքսէնպուրկի մէջ լաւ տեղեկութիւններ կ'առնուին անտառը բուսած սպիտակ ծառի մը տեսքէն. անձրեւը սպառնացածին պէս իր ծաղիկներուն թերթիկները կ'ոլորէ, դէպի երկինք դարձնելով անոնց սպիտակ ու թաւշանման ներքին մասը, մինչդեռ վերին կանաչ, ու ողորկ մակերեւոյթը գետինը կը նայի։

Միացեալ-Նահանգաց ագարակապետները ստոյգ յարաբերութիւն մը կը հաստատեն՝ միջատի մը սուր, ճղող ձայնին որ գիշերն եւեթ կը լսուի. սա կը յայտարարէ եղեամի ժամանակին մօտալուտ ըլլալը. [illegible] երգին մինչեւ որ կը կարապետէ ընդհանրապէս վեց շաբաթներու առաջին սառնամանիքը։ Արու միջատը կ'աղաղակէ, կ'երեւի թէ էգերը իրեն քաշելու համար. այս ձայնը 400-500 մեդր հեռուէն կ'իմացուի եթէ գիշերը հանդարտ ու լուռ է։ Գիտական փորձեր հաստատած են թէ այս ձայնը վերնաթեւերուն մի քանի մասերուն իրար շփուելէն յառաջ կուգայ և սաստկութիւնն ալ իր մարմնին խինձերուն, խորչերուն մէջ պարփակուած օդը ուժգնակի արտաքսելէն։

Սա ալ հաստատուած է թէ, աչունը, նոյեմբերի սկիզբը երբ ցարասիին սպիտակ տերեւներն ու ստորին ճիւղերը թափթփին և ծառին գագաթը տերեւոտ մնայ այն տարին մեղմ ձմեռ մը կ'ըլլայ, ընդհակառակն, գագաթան վերի ծայրէն տերեւաթափիլ սկսի, սաստկաշունչ, խիստ ձմեռ մը կ'ըլլայ։

ԿԵԱՆՔԻ ՄԻՋԻՆ ՏԵՒԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Վիճակագիր մը հաչուած է կենաց միջին տեւումը՝ տարբեր արհեստի ու այլեւ այլ գործերու մէջ։ Աւասիկ գտած թիւերը.

32 տարի կ'ապրին հրապարակագիրները։
41 » քարակոփները, քանդակագործները, գրաչարներն ու վիմագիրները.
44 » կօշկակարներն ու դերձակները։
47 » կազմարարներն ու դարբինները։
49 » բժշկութեան մէջ։
49 » ատաղձագործները, որմնադիրները և ներկարարները։
54 » հացագործները, գարեջրագործներն ու մսագործները։
58 » պարտիզպանները, եայլն։
57 » ուսուցչութեան մէջ։

Էն բարձր միջինը գտնուած է կղերականութեան մէջ որ կը հասնի մինչ 67 տարի։

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆԸ

Մարդկային մարմնոյն բաղադրութեան վրայ քանի մը չահեկան տեղեկութիւններ.

Մարդկային մարմինը կը բովանդակէ 150 ոսկր և 500 մկանունք. չափահասի մը արեան ծանրութիւնն է 15 քիլոկրամ. սիրտը սովորաբար 15 հարիւրորդամեթրնոց տրամագիծ մ'ունի, վայրկենի մը մէջ կը զարնէ 70 անգամ, ժամուան մը մէջ 4200 անգամ և տարուան մը ժամանակամիջոցին մէջ 35,792,000 անգամ. մէն մի բաբխում 44 կրամ արիւն կը տեղափոխէ. տեղափոխումն օրական 5,850 քիլօ է։ Արեան բովանդակութիւնը երեք վայրկենէն սրտէն կ'անցնի։ Մեր թոքերը իրենց կանոնաւոր վիճակին մէջ հինգ լիտր օդ կը պարունակեն. ժամը 1,200 անգամ կը շնչենք 300 լիտր օդ ծախսելով։

Մորթը երեք խաւեր ունի որոց թանձրութիւնն է 3—6 հազարորդամեթր. մարմնին իւրաքանչիւր հարիւրորդամեթր քառակուսին ունի 12,000 փոսրներ. այս ծակոտիքներուն ընդհանուրին երկարութիւնն է 50 քիլոմեթր։

Ա. Ե. Թ.

(*) Աշնանային տունկ մըն է դեղին, ճառագայթաձեւ և սաստկաբոյր։

ՏՊԱՐԱՆ, ՎԻՄԱԳՐԱՏՈՒՆ, ԿԱԶՄԱՏՈՒՆ
ԵՒ
ԳՐԱՏՈՒՆ
Գ. Պաղտատլեան

ԱՇԽԱՐՀԱԲԱՐ
ԱՒԵՏԱՐԱՆ
ԵՒ
ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ
ԸՍՏ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ
ԳՐԵՑ
ՎԱՀԱՆ Վ. ՏԷՐ-ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Ազգային մամուլէ առաջին անգամն է, որ կը հրատարակուի աշխարհաբար Աւետարան, որոյ իւրաքանչիւր թերթին ի ստորեւ Աւետարանական մեկնիչն ալ է, խօսք ու դէպք՝ ծանօթագրուած են ճոխ եւ յստակ բացատրութեամբ, այնպէս որ ընթերցողն ոչ թէ միայն ի հաւատս ա՛լ աւելի կը հաստատուի, այլ լիուլի կը մխիթարուի քրիստոնէական կրօնի գերագոյն ճշմարտութիւնն եւ ուղիղ բարոյականի գերընտիր վարդապետութիւններն ականերեւ ու լիուլի տեսնելով։

Սոյն Աւետարանն ունի ընդարձակ Յառաջաբան, որ մի առ մի կը թուէ թէ Թաղէոս եւ Բարթուղիմէոս առաքեալներէն յետոյ Հայոց ազգին մէջ ծայր եղան Աւետարանական մեկնութիւններ, Ներբողեան եւ գանձ, տաղ ու ճառ շարագրողներ, յիշատակելով ըստ իւրաքանչիւր դարու իւրաքանչիւրին անուններն։ Ունի եւ Համաբարբառի ցանկ, որ կարգաւ ցոյց կուտայ չորս Աւետարանիչներուն համաձայնութիւնները, Քրիստոսի մարդեղութենէն սկսելով մինչեւ գալուստ Հոգւոյն Սրբոյ։

Ուրեմն ով որ Հայ քրիստոնեայ է եւ կը հաւատայ թէ «ի Քրիստոս Յիսուս ամենայն գանձք իմաստութեան եւ գիտութեան ծածկեալ կան» [Կող. Բ. 3], այս գիրքն անհրաժեշտ ունենալու է։

ԳԻՆ 12 ՂՐՈՒՇ

ՆՈՐ ՀԵՂԻՆԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Պ ՏՐՈՍ ԷՖԷՆՏԻ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ

Պետական խորհրդոյ թարգմանչաց և օսմաներէն լեզուի ու գեղագրութեան ուսուցիչ.

1. «ՌԷՀՆԻՄԱՅԻ ԳԸՐԱԷԹ ՎԷ ԹԷՐՃԷՄԷ» Բ. Տարի, միջին ընթացք։ Գին 2 ղրուշ։

Սոյն գիրքը, որ հեղինակին Բ. անգամ հրատարակած «Րէհնիւմայի գըրաէթ վէ թէրճէմէ» անուն գործին անմիջապէս կը յաջորդէ, պատրաստուած է բոլորովին նոր ոճով և մանկավարժական եղանակաւ։ Պատ. Տնօրինաց և ուսուցչաց ջերմապէս յանձնարարելի է։

2. «Մէչք՝ եախօտ Խուլթուլթը Օսմանիյէ» 5 տետրերէ բաղկացեալ. 4րդ տպագրութիւն. հատը 30 փարայ։

Հեղինակը իւր բազմաջան աշխատութեանց հետ, ո՛չ միայն Հայոց այլ և տաճկաց մէջ ալ արդէն հանրածանօթ գեղագրի համբաւ կը վայելէ։ Շատ կանուխէն օսմաներէնի գեղագրութեան կարեւորութիւնը անձամբ պետական չրջանակաց մէջ զգացած ըլլալով, մեր մէջ առաջին անգամ ըլլալով երեւան բերած է մնաւոր մեթոտ մը օսմաներէն գեղագրութեան։ Աւելորդ է անոր գերազանցութեան և մաքրութեան վրայ խօսիլ, քանի որ արդէն հրապարակը գնահատած է զայն և մինչև 4րդ տպագրութեան հասուցած։

Կեդրոնատեղին է Պապը-Ալի Ճատտէսի 78 թիւ խանութը։ 82 3—3

ԿԻՒԼՇԷՆԻ ԼԷԹԱՅԻՖ
ԿԱՄ ՎԱՐԴԵՆԻՔ ԸՆՏԻՐ ԳՐՈՒԱԾՈՑ

Ա. ԵՒ Բ. ՏԱՐԻ

Յօրինեց

ՄԱՐԳԱՐ Ա. ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

Տարիներու բաժանեալ սոյն դասագիրքը կը պարունակէ խիստ պարզ, գեղեցիկ եւ զուարճալի վէպեր, հրահանգիչ և հետաքրքրական նիւթեր՝ արդի Թուրք գրականութեան համաձայն չարադրուած։ Իւրաքանչիւր կտորի տակ գրուած են հարցումներ՝ հետզհետէ աշակերտները վարժեցնելու համար իրենց միտքը Թուրքերէն լեզուով բացատրելու։ Եւ այն բառերը որոնք անհասկնալի են աշակերտին համար, ստորեւ գրուած են՝ հանդերձ իրենց արտասանութեամբ և նշանակութեամբ։

Բ. տարիին մէջ բառերուն Թուրքերէն նշանակութիւնն ալ դրուած է, ինչպէս նաև իւրաքանչիւր հատուածի տակ հայերէն նախադասութիւններ աւելցուած՝ Թուրքերէնի թարգմանելու համար վերև նշանակեալ բառերով։

Ա. տարիին գինն է 60 փարա, իսկ երկրորդին գինն է 2 ղրուշ։

Հեղինակին Նմոյշ Օսմանեան Գրագիտութեան անուն գործը, որ այնքան լաւ ընդունելութիւն գտաւ ամէն կողմանէ, կը ծախուի 4 դահեկանի։

Կեդրոնատեղին է Պաղտատլեան գրատունը, Սուլթան-Համամ Ճատտէսի, թիւ 14։
109 3—6

ՏՈՔԹՈՐ ՍԻՄՈՆ ԱԲՈՍՏՈԼԻՏԷՍ

Բժիշկ Եէտի-Գուլէի յունաց հիւանդանոցին, մասնագէտ ուղեղային հիւանդութիւններու, ողնածուծի և ջիղերու, ինչպէս նաև մտաւորական հիւանդութիւններու, (անդամալուծութիւն, կաթուած, դնդերահարութիւն տղաքներու, յօդացաւ, լուսնոտութիւն, կանանց ջղախտութիւն, գլխացաւ, ուղեղատապ և ջիղերու տկարացում եայլն)։

Հիւանդ կը նայի կէսօրէն ետք ժամը 3էն 5։ Բերա, Թաքսիմ, Սերա Սելվի փողոց, թիւ 162, յունական Զաբբիօն վարժարանին դէմը։ 1071 25—35

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 200,000,000 ՖՐԱՆՔ

Կ. Պոլսոյ Գործակալութիւն՝ Հալաճեան խան Քարաքէօյ, Կամարըլըն մօտ։

Դեր-Գործակալութիւն՝ Պոլիս, Սուլթան Համամ Հաճօբուլօ խան։

Քրէտի Լիոնէն կը կատարէ պանքայի ամէն գործողութիւններ, արժէթուղթերու վրայ փոխատուութիւն։ Արժէթուղթեր աւանդ ընդունելով հաշուընթացներ կը բացուին։ Ֆրանսայի եւ այլ երկիրներու զանազան հրապարակներուն վրայ փոխանակագրեր կ'ընդունուին։ Պորսայի հրամաններ։ Արժէթղթեր կը պահէ։ Աւանդ գումարներ կ'ընդունի եւ ընկալագիրներ կը յանձնէ՝ որոշեալ պայմաններու մէջ։ Պոլսոյ Գործակալութիւնը կը կատարէ պանքայի ամէն գործեր, փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ։ Կ'ընդունի նաեւ ապրանքներ իբր աւանդ, մթերանոցի տուրքի վճարմամբ, կամ վաճառելու համար ի Կ. Պոլիս կամ ուրիշ երկրի մէջ։

Թիւ 1027 25—25

ՍԵՂԱՆԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ԳԱԼԱԹԻՈՅ

Սեպտ. 29/11 Հոկտ. 1894

Անուանական Դրամագլուխ	Թղթոց Անուանական Գիները		Տոկոս %	Անուանք Արժեթղթոց	Թուական	Ընթացիկ Գիներ: Գոցուեցաւ երէկ երեկոյ	Ընթացիկ Գիներ: Բացուեցաւ այս առաւօտ
Ա. Ո. 7,183,372	100		1	Քոնսոլիտ Սէրի A	1881	— —	64 20
» 10,241,048	100		1	» » B		— —	42 20
» 30,332,811	100		1	» » C		— —	30 20
» 43,963,396	100		1	» » D		28 09	28 11
Ֆր. 798,000,000	400		—	Ռումէլիի Երկաթուղի	1870	— —	123 50
Ա. Ո. 4,545,000	100		4	Օսմանիէ	1890	— —	97 10
Ֆր. 185,681,180	500		5	Բրիօրիթէ	1890	— —	— —
Օ. Ո. 6,499,938	Ֆր. 500		5	Մաքսային Պարտաթուղթ	1886	— —	— —
	Անուանական	Վճարեալ					
Ա. Ո. 10,000,000	20	10		Պանք Օթոման	1863	— —	— —
Օ. Ո. 550,000	22	11		Քրէտի Ժէնէրալ Օթոման	1869	8 —	9 01
Ա. Ո. 600,000	10	6		Պանք տը Քոնսդանդինօբլ	1872	— —	4 12
» 600,000	10	5		Սօս. Օթ. տը Շանժ է տը Վալ.	1872	— —	5 03
Ֆր. 14,000,000	140	140		Բաժնեթղթ. Լաւրիումի Հանքին	1878	39 —	36 —
» 45,000,000	500	300		Անատոլուի (Բաժնեթուղթ	1889	300 —	300 —
» 80,000,000	500	500	5	Երկաթուղիք (Պարտաթղթ.		470 —	472 —
Օ. Ո. 200,000	20	8		Թրամուէյ (Բաժնեթուղթ	1882	6 85	7 —
Ֆր. 709,506	500	500	5	(Պարտաթուղթ		520 —	523 —
Ֆր. 100,000,000	500	200		Օսմ. Ռէժի	1883	20 20	20 20
Ա. Ո. 110,000	1.40	1.40	6	Օսմ. Սիկարէթ	1892	— —	1 80
Օ. Ո. 440,000	11	5½		Օսմ. Ապահովագրական Ընկ.	1893	7 12½	7 72½
Ֆր. 20,000,000	500	500		Ջրի Ընկերութիւն, Տէրքոս	1832	— —	378 —

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) DԻ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	3	—
1 ամսուան համար	7	—
1 օրուան համար	1	25
Ռըբբը	—	
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	50
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	110	
Փարիզ » Ֆր.	22	92½
Վիեննա 8 օրուան Ֆիոր.	11	22½
Պերլին չէք Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 25 հատի Ֆր.	3	—
1 ամսուան համար »	5	½
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.էն	110	14
20 Ֆրանքնոց	87	26
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	20
Քըլիմց	51	15
Ռուպլ Թղթադրամ	8	47
Մէճիտիյէ	108	—
Մանր արծաթ	103	—
Մէթալիք	98	20
Տոկոս Ղալաթիոյ Սակարանի	6	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 10 Հոկտ.		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	42	85
» » C » »	28	20
D (Բացուած »	25	80
D (Գոցուած »	25	77
Ռումէլիի Երկաթուղի »	123	75
Բրիօրիթէ »	476	25
Մաքսային Պարտաթուղթ »	505	62
Օսմանիյէ »	442	50
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	465	62
Պանք Օթոման (անուանկն.) »	672	81
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	102	15
» » 3½% »	108	40
» Իտալական »	82	40
Քրէտի Լիոնէ »	755	25
Քրէտի Ֆոնսիէ »	897	50
Քոնդուառ տ'Էսքօ՛մ »	— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	2917	—
Եգիպտական Միացեալ »	523	12
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	160
ՎԻԵՆՆԱ 10 Հոկտ.		
Ռումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	65	80
Օսմ. Ռէժի »	228	20
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	124	85
« Փարիզի » »	49	45

ԼՈՆՏՈՆ 10 Հոկտ.		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	64	50
» » B »	42	50
» » C »	28	—
D (Բացուած »	25	50
D (Գոցուած »	25	50
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երշ. Եգպ. Հր.	97	75
Փոխ. 1894 3½% (Երշ. Եգպ. Հրկ.)	101	75Գ.Կ.
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	16	75
Այտընի Երկաթուղի »	13	—
Միացեալ Եգիպտական »	103	62
Առանձնաշնորհեալ » »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	101	37
Ռանթ Հելլենական 5% »	31	—
» » 4% »	34	50
Պուլկար. Փոխառ. 6% »	88	50
» » Նոր 6% »	99	—
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	300
ՊԵՐԼԻՆ 10 Հոկտ.		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	99	30
Ռումէլիի Երկաթուղի »	109	20
Անատոլուի Երկթղ. ¼ Պրթղթ. »	93	40
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	310
» Փարիզի » 2 ամիս	80	65
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	60	70

ՏԱՆԸ ՓԱՍՏԱԲԱՆԸ. յօրինեց Միհրան էֆէնտի Արիկեան, կը պարունակէ օսմ. ժառանգական բաշխման եւ այլ առօրեայ կենսական գործառնութեանց օրէնքները որոշ օրինակներով։ Գին 100 փարա։ 140 3—3

ՆՈՒԱՐԴ, [illegible] վէպ մը, [illegible] ընթերցման արժանի է, գրեց Գրիգոր [illegible]եան, կեդրոնատեղի Պալենց գրատուն։ 72 3—3

ԱՍՏՂ ԲԵԹՂԷՀԷՄԻ կամ սկզբունք ճշմարտութեան. Մանուկ Գօզանեան, 2 ղրուշ փոխանակ 5 ղրուշի, կեդրոնատեղի Պալենց գրատուն։ 73 3—3

ՄԱՅՍԹԷՐՇԱՖԹ ՍԻՍԹԷՄ, հրատարակութեան Դ. Ե. Զ. տետրերն, իւրաքանչիւր տետր 2 ղրուշի կը վաճառի, Մարգարեան գրատունն, ի Մէրճան փողոց։ 128 3 3

ՆԱԽՆԱԿԱՆ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ, Բ. տիպ.—Ազգ. Կեդր. Վարչ. Կրօնական Ժողովէ եւ Ուս. Խորհրդէ յանձնարարուած սոյն դասագիրքը կը ծախուի Մարգարեան գրատունը, 60 փարայի։ 129 3—3

Աղիւսի գործարանատէր Եղիա էֆ. Շահպազեան, ի դիւրութիւն իւր բազմաթիւ յաճախորդաց, գրասենեակ հաստատած է Ղալաթիա, Գարաքէօյ, Եէնի-Խան թիւ 11, 12 ուր կը գտնուին շինութեանց վերաբերեալ մեքենայի եւ ամէն տեսակ աղիւսներու օրինակներ։ Գիներն յոյժ գոհացուցիչ, հանդերձ վճարմանց դիւրութեամբ։ 37 25—30

ՅԱԿՈԲ ԱՐԱՊԵԱՆ

ՊՍԱԿԱՒՈՐ ԵՒ ՎԿԱՅԵԱԼ ՎԻՐԱԲՈՅԺ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ
ՓԱՐԻԶԻ

Հաստատուած ի Բերա, Բասամ Անաղոլի, այրած Ֆրանսական Թատրոնին դիմաց։ Ամէն օր կ'ընդունի իրեն դիմողները։ Չափաւոր պայմանք։ Երաշխաւորեալ խնամք։

Ի Փարիզ, ատամնաբուժի վկայականն ստանալէ ետք, երկու տարի եւս իւր արուեստն ի գործ դրած է հոն։ 125 8—26

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Դրամագլուխ 10,000,000 անգլ. ոսկի

Կեդրոնատեղի Ղալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Ի ՊՈԼԻՍ
Համիտիյէ փողոց, Թօմպուլ խան
ԴՐԱՍԵՆԵԱԿ Ի ԲԵՐԱ, ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 190

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՔ
Ի ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ Ի ՓԱՐԻԶ

Մասնաճիւղեր

Ատալիա
Ատանա
Այաըն
Հալէպ
Աղեքսանդրիա
Ադր. Պոլիս
Ընկիւրի
Պաղտատ
Պէրութ
Պրուսա
Դամասկոս
Գօնեա
Լառնաքա
Գահիրէ
Լիմասօլ
Մերսին
Նազիլլի
Նիքօսիա
Ուշաք
Փիլիպէ
Բօր-Սայիտ
Ռուսճուք
Սելանիկ
Սամսոն
Իզմիր
Սօֆիա
Տրապիզոն

Պարտաթուղթերու եւ արժէթուղթերու յանձման փոխարէն ստակ փոխ կը տրուի որոշ պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուով։

Դրամագեղչ արժէթուղթերու։

Հանում փոխանակագրերու, չէքերու, պարտաթուղթերու եւ հեռագրական հրամանագրերու Թուրքիոյ եւ արտասահմանի գլխաւոր քաղաքներուն վրայ։

Բացում ընթացիկ հաշիւներու, պահպանում արժեթուղթերու եւ արժէքաւոր նիւթերու։

Գանձում կտրօններու, արժէթուղթերու՝ Թուրքիոյ եւ արտասահմանի վրայ։ Վաճառում եւ գնում դրամներու։

Օսմ. կայս. Պանքան կ'ընդունի դրամական աւանդներ որոշ պայմանաժամով եւ հետեւեալ հաստատ տոկոսի սակերով.

Տարին 2½ % մէկ տարուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1½ % վեց ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար.

Տարին 1 % երեք ամսուան պայմանաժամով աւանդի համար։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը ստանձնէ բոլոր վերոյիշեալ գործողութիւնները եւ բաց աստի փոխատուութիւններ կ'ընէ ապրանքներու վրայ եւ ապրանքներ կ'ընդունի իբր աւանդ։

Բերայի գրասենեակն ալ կը կատարէ Պանքայի բոլոր այս գործողութիւնները բաց ի ապրանքներէն։ Ասկից զատ, օրուան գինովը կը ծախէ եւ կը գնէ՝ անմիջական յանձնումով, վիճակահանութեան զանազան թուղթեր, ինչպէս, Փարիզ քաղաքին պարտաթուղթեր, օսմանեան պարտաթուղթեր, հելլենական պարտաթուղթեր, Բանամայի պարտաթուղթեր, եւ այլն եւայլն։

ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ եւ ԲԵՐԱՅԻ ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԸ կը ծախեն նաեւ օսմ. պարտաթուղթերու բրօմէսներ, եւ արժեթուղթեր կ'ընդունին, ընթացիկ հաշուով, մինչեւ 50 օսմ. ոսկի, տարին 3½ տոկոսով։

Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ—Գ. ՅՈՎՆԱՆՆԵԱՆ ԸՆԿ.

49—52 Կ. ՊՈԼԻՍ ԹԱՀՄԻՍ ՓՈՂՈՑ 52—49
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ ԵՒ ՇԱՔԱՐԵՂԻՆԱՑ

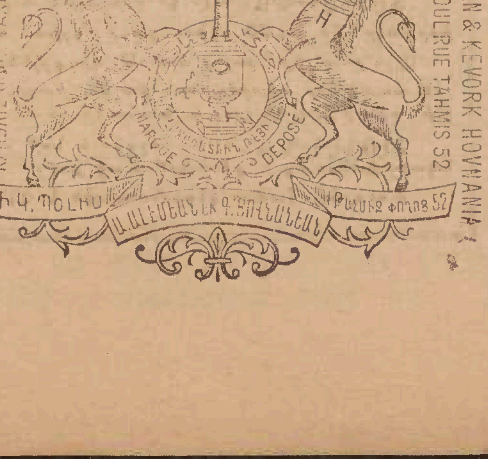
AVEDIS ALEMIAN & KEVORK HOVNANIAN
STAMBOUL RUE TAHMIS 52
ΑΒΕΔΙΣ ΑΛΕΜΙΑΝ & ΚΕΒΟΡΚ ΧΟΒΝΑΝΙΑΝ
Κ/ΠΟΛΙΣ ΟΔΟΣ ΤΑΧΜΙΣ 52
MARQUE DÉPOSÉE
Ի Կ. ՊՈԼԻՍ
Ա. ԱԼԷՄԵԱՆ ԵՒ Գ. ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ
ԹԱՀՄԻՍ ՓՈՂՈՑ 52

Չինաստանէն և Ճաւայէն հասած են և հետզհետէ կը հասնին նոր տարուան բերքերէն ընտիր թէյեր որոնք կը ծախուին մեր 52 թիւ վաճառատան մէջ։ Իսկ նոր պայմանագրութեան մը համաձայն՝ 49 թիւ վաճառատան մէջ անմրցելի աժանութեամբ կը վաճառուին անգլիական և ֆրանսական հազարումէկ տեսակ ընտիր շաքարեղէններ, հռչակաւոր Հիւնթլէյ-Բալմէր, Բէք-Ֆրէյն և ուրիշ ականաւոր գործարաններու թարմ պիսքիթներ, ֆրանսական ֆոնտան շոքոլայ և քօլայ. Նաև տեղական չօքում որ Անգլիոյ մէջ իսկ մեծ համբաւ շահած է։ Ընկերութիւնս մասնաճիւղ մ'ալ ունի Պահճէ-Գաբու Մաքսատան նոր գօտ.

Թիւ 14։ 10 27—60

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԵՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 11,054,687
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 2,789,437

ՆՈՐԹՀԸՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 4,293,630
ՀԱՍՈՅԹ 1893 ՏԱՐՒՈՅ 1,076,015

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ՝ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար ղրկենք ներկայացնել. Նաև յիշել ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասներն 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ՚անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի, 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ՚ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Մէհմէտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 22 և 22 սենեակներն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերու

Ա. ԵՒ Ի. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՔ

ԳՈՆԻԱՔ

Ա. ԵՒ Ի. ԵՒ Ե. ԵՒ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂԲԱՐՔ

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՍՊԱՌՈՒՄ ՀԱՐԱԶԱՏ ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ԽԱՂՈՂԻ ԳԻՆԻԷՆ ՊԱՏՐԱՍՏԵԱԼ

ՑԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ Ն. Վ. ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ (15 Դեկտ. 1892) ԵՒ ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԱՑ ԱՐՔՈՒՆԵԱՑ Ն. Թ. Կ. ԹԱԳԱԺԱՌԱՆԳ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՍԻ (16 Յունվ. 189

Գրաւոր յանձնարարութիւններով վաւերացեալ թէ՛ ներքին և թէ արտաքին նշանաւորագոյն բժիշկներէ եւ քիմիագէտներէ, որոց անուանքը տեսնուին իւրաքանչիւր շիշի վրայ փաթթուած վկայագիրներուն մէջ.

ՍՊԱՌՈՒՄ.—Արտաքին յանձնարարութիւնք եւ առաքում վեցամսեայ 1892ին հոկտեմբեր ամսոյն սկիզբէն մինչեւ 1893ի ապրիլի սկիզբը. 12,314 ՄՆՏՈՒԿ եւ 219 ՏԱԿԱՌ ԳՈՆԵԱՔ հաւաստեալ պաշտօնական գրութեամբ Պիւէայի Նաւային գործակալաց, այսինքն Բանելլինիօնի, Խըտիվիյէի, Լօյտի, Ֆրէսինէի, Մէսաժըրիի, Իտալական Ֆլօրիօի շոգենաւային ընկերութեանց.

ՆԱՒԱՀԱՆԳԻՍՏՆԵՐ.—Եգիպտոս, Կարմիր ծովոյն եզերք (Սուաքիմ, Մասուա եւ այլուր), Փորթ Սայիտ, Ատէն՝ Արաբիոյ, Պէյրութ, Լաթաքիա, Իսքէնտէրուն, Կիպրոս, Սուսամ, Սագըզ, Իզմիր, Կրէտէ, Միտիլլի, Տարտանէլ, Այնօրոս, Սէլանիք, Փորթ-լաղօ, Գավալա, Տէտէ-Աղաճ, Կ. Պոլիս, Օրտու, Սինոպ, Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռուսաստան, Իպրայիլ, Կալաց, Սուլինա, Քէօսթէնճէ, Մէտուէն, Ալպանիա, Թրիէստ (Գերմանիոյ համար) այսինքն.

Փանելլինիօնի շոգենաւերով սնտուկ 4,042 տակառ 94.—Խըտիվիյէի շոգենաւերով սնտուկ 5,704 տակառ 65.—Ռուսական շոգենաւերով սնտուկ 1,729 տակառ 47—Լօյտի շոգենաւերով սնտուկ 436 տակառ 6.—Ֆլօրիօի շոգենաւերով սնտուկ 185 տակառ 7.—Ֆրէսինէի շոգենաւերով սնտուկ 174.—Մէսաժըրիի շոգենաւերով սնտուկ 44։ Գումար բնդ. ամենը սնտուկ 12,314, տակառ 219։

Առագաստաւոր նաւերով, այլ եւ այլ միջոցներով, որպէս նաեւ տէրութեան զանազան գաւառաց առաքումներն եւ տեղական սպառումը չեն պարունակուիր վերի քանակութեանց մէջ։

Գոնեաքի տարեկան ընդհանուր սպառում օտար երկիրներուն մէջ 1,000,000 ֆրանքի արժողութեամբ. ԻՐԱԿԱՆ ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՆԵԱՔ 600,000, ՇԻՇԻ ՀԱՄԱՐ ՑԱՐՄԱՐ ՏԱԿԱՌԱՑ ՄԷՋ։ Երաշխաւորութիւն զուտ խաղողէ հարազատութեան 100,000 Ֆրանք. սոյն գործարանին մէջ կը պատրաստուին նաև անուշ ըմպելեաց բոլոր տեսակները խաղողի հարազատ ցքէ։ Ցոյժ ընտիր տեսակներ եւ եւրոպականներու հետ մրցելու կարող։ Նոյնպէս տակառներով ընտիր Ռոմեր եւս կը վաճառուին։

ԳՈՐԾԱՐԱՆ «ԱՄՊԷԼՈՍ, (ԱՑԳԻ). Ի ՊԻՌԷԱՑ «ԱՊՈԼԼՈՆԻ» ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ԿԻՑ. 773

GRANDS MAGASINS DU

Printemps

NOUVEAUTÉS

Envoi gratis et franco

du catalogue général illustré, renfermant toutes les modes nouvelles pour la **SAISON D'ÉTÉ**, sur demande affranchie adressée à

MM. JULES JALUZOT & Cie
PARIS

Sont également envoyés franco, les échantillons de tous les tissus composant nos immenses assortiments, mais bien spécifier les genres et prix.

Envoi franco de port jusqu'à destination de toute commande de 50 francs payée par avance, pouvant être expédiée en **un seul** colis-postal.

Les envois qui ne peuvent être faits par colis postaux, sont expédiés franco Marseille ou, sur demande, ***franco destination***, à partir de 100 fr. moyennant 5 % d'augmentation sur le montant de la facture. — Ces envois peuvent être expédiés contre remboursement.

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 26/8 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի։
Գշ. 27/9 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 5ին յետ միջօրէի, Պիրէոսի ճամբով
Դշ. 28/10 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Դշ. 28/10 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Եշ. 29/11 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր 30/12 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Սեպտ. 2/79, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Փորթ-Սայիտ զացող շոգենաւին 605

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ

Մարսիլիայէ և Պոլսոյ միջեւ կանոնաւոր ուղեւորութիւն

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և տոմս ուղեւորութեան Նաւողչէքի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲՐԳՈՒԼ
Մումհանէ փողոց Թ. 108 1054

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլէ, Պօրտոյէ, Միջերկրական և Սեւ Ծովի միջեւ բանող լոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ռամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէբթիս	2400
Թէպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասըրնի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕՆ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ 847

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ա. ՄԱՅԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Ի ԲԵՐԱ, ԹԻՒՆԷԼԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ, Ի ՊՈԼԻՍ, ԿԱՄՈՒՐՋԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

[illegible]

Վերջնական հաշուեփակման համար ԿԱՆԱՆՑ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ԵՒ ՆԻՒԹԵՐՈՒ ՁԵՌՆԱՄԱՆՊԱՏՃԱՌԱՒ 50%—60% զեղչ մը։ Մեծ վաճառահանութիւն էրիկ մարդոց, տղոց և մանչերու համար երեսակներու, մետաքսէ ընդհանուր ամեն տեսակ վերարկու, ամէն մէկուն արժանապէս մ

ՈՐՈՇ ԳԻՆ

ՍԻՆԳԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՑԱՂԹԱՆԱԿԸ
ՇԱՀԱԾ Է ՇԻՔԱԿՕՅԻ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ

Բոլոր աշխարհի հանդէպ՝ Սինկէրի կարի մեքենայից գերազանցութիւնը եւ իւր օգտակար իւրաքանչիւր ձեւի մասնաւոր արժանիքը ապացուցանելու համար, նորա այլազան ընտանեկան եւ արհեստական մեքենայից արուած են,

54 Վկայական
ԿԸՂՋԸ ԼՆ 2 ԻՆՏԱՅԷ

Զգուշացէք Սինկէրի կարի մեքենայ ց խրատանշիւրին վրայ, անպատճառ օրինաւոր գծեալ յատկանիշը կը գտնուի։ Սոյն մեքենաները, ի Պոլիս եւ ի գաւառս Միայն Կ. Նայտէնհայմերի կամ նէ հաստատեալ մթերանոցաց մէջ միայն կը վաճառուին, որ են հետեւեալք. 1. Ի Ղալաթիա, Պանք փողոց, Սինկէր խան. 2. Տաքարքէօյ, Վօյվօտա փողոց Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 120. 3. Բերա, Կալաթա Սերայի դպրոցին դիմաց. 4. Պոլսոյ Սուլթանհամամ Թ. 2

Թիւ 1058 59—78

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻ

ԿԱԶԴՈՒՐԻՉ ԶՕՐԱՑՈՒՑԻՉ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Ամենազօրաւոր կազդուրիչն զոր պէտքն գործածել Ապաքինողները, Ծերերը, Կանայք, տկարակազմ Տղայներն և ամեն փափուկ անձինք։

Բաղկացեալ Մկանանց և Ջղային ու Ոսկրային դրութեանց կազմութեան և զարգացման յոյժ անհրաժեշտ նիւթերով։

ՔԻՆԱՅՈՎ ՄՍԻ ՀԻՒԹ ՖՈՍՖԱՏ ՏԸ ՇՕ

ՎԻԱԼԻ ԳԻՆԻՆ ամենէն ազդու դեղերու միութիւնն է, ընդդէմ Արեան տկարութեան, Խեղճութեան, Թոքախտի, Ստամոքսի ամէն ցաւերու, փորձառութեան, Հիւծման, երկար ապաքինմանց, եւն. ի մի բան, Թուլութեան, Վատութեան, Ջղային ուժհատութեան ամեն վիճակներուն որոց շատեր չարաչար կերպիւ ենթակայ են մեր օրերս։

ԼԻՈՆ—Դեղարան Ժ. ՎԻԱԼ, Վիքթոր Հիւկօ փողոց, 14—ԼԻՈՆ 1057

Գործակալ և միակ աւանդապահ ի Կ. Պոլիս ՑԿԻՒՆԹ ԲԱՑԷԿԱ Ղալաթիա, Մումհանէ, Թիւ 86. Փոքրաքանակ կը վաճառուի ամեն դեղարաններու մէջ և դեղավաճառներու քով։

ԻՒՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828
Հաստատեալ ի Փարիզ իր կեդրոնատեղին, Պոնէ փողոց, Թիւ 15

Դրամագլուխ	Ֆրանք	10,000,000
Պահեստի դրամ	»	7,650,000
Թղթապանակին մէջ	»	69,244,813
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	15,328,804
Վճարուած վնասք	»	176,000,000
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Վիի»	»	114,500,000

Ի Կ. Պոլիս, Ընկերութեան գրասենեակը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ։

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քալուէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ. 42

ՖԷՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց
Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ շքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդէսին մէջ.

Քսան տարուան յաջողութիւն Իտալիա, Ամերիկա, ի Հնդկաստան, Արեւելք և Եգիպտոս—Շքադրամ 1885ի Անվերսայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Միլանի, 1888ի Մէլպուրնի և Պրիւսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատելֆիոյ, 1873ի Վիէննայի մի ջազգային ցուցահանդէսներուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱ տաքջերմահակ ամենէն ծանօթ ըմպելին է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իբր զգուշական դարմանական ճահճային երկիրներու տենդերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և քոլերայի։

ՖԷՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանդարտեցնէ ծարաւը, կը գրգռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ ըմպելիներէն և ամենէն գերազանց, կ՚առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իբր ախորժաբեր։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է, կարելի է խառնել զայն վերմութի, գինիի, սելձի ջրոյ և խահուէի հետ.

ՖԷՐՆԷԴ-ԲՐԱՆԳԱՆ, ինչպէս և նոյն տան վերմութը, կը գտնուի գլխաւոր ամեն շարբաթ նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեդրոնատեղին է ՊՕՆՕՄԻ և ԲԷՔՔԻԱ 2218

SELS EFFERVESCENTS LE PERDRIEL

SELS DE LITHINE Effervescents LE PERDRIEL Contre la Goutte, la Gravelle et les Rhumatismes Assimilation Sûre.

ANTIPYRINE Effervescente LE PERDRIEL Contre Douleurs, Migraines, Mal de Mer, etc. Ne produisant ni Crampes ni Nausées.

LE PERDRIEL et Cie, Paris.

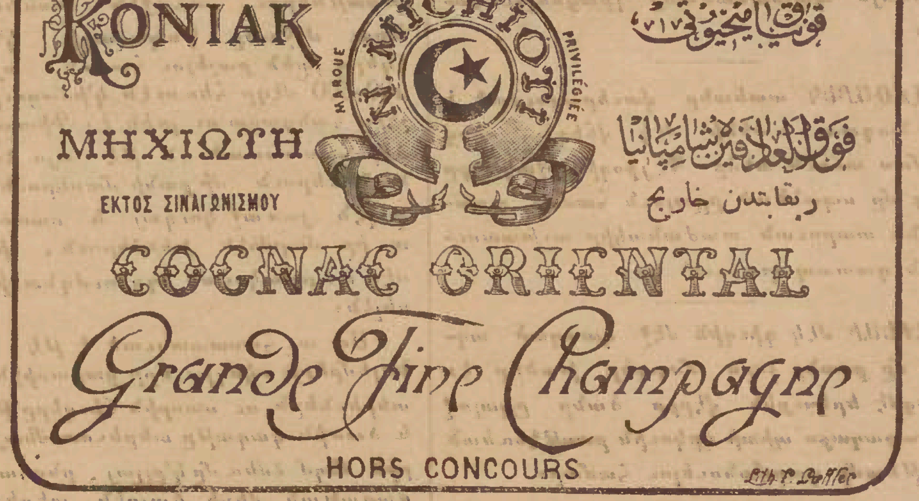

Երեք աստղով շիշը 30 ղրուշ, — երեք աստղով ½ շիշը 15 ղրուշ։ Երկու աստղով խիշ շիշը 8 ղրուշ։ Մէկ աստղով շիշը 12։ Մաուէֆտա և տիւղ օղի շիշը 12 ղրուշ։

ՏՐՔ. Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

Հաստատեալ ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Հաստատեալ
1852 Պահչէ-Գաբու Կ. Պոլիս 1852

Մասնագէտք առանց քավշուէ լինելու արհեստական ակռաներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենատառապիկ ցաւած ակռաները, ոսկի, աղամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաև կը դարմանեն բերնի և ակռայի ամեն կերպ ախտերն և կը քաշեն առանց ցաւ զգացնելու։

(Բացի կիրակիէ) ամեն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 38

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1880

Կ. ԽԱՎՐՈՒԵԱՆ Ց. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

MARQUE DEPOSÉE

Մատակարար կը գտնուին Օսմանեան ամեն քաղաքաց մէջ

Թէյի գործածութեան ընդհանրանալովն, թէյի ճաշակն եւս նրբացած է, որով թէյի առեւտուրն վաճառականութենէ աւելի արուեստ մըն է, որ միայն երկարատեւ և ճոխ փորձառութեամբ կ՚ստացուի։

Մեր տունն, որ արդէն հանրածանօթ էր բազմամեայ ընդարձակ գործառնութեամբք, այս տարի եւս իր մասնաւոր գործակալաց ձեռամբ գնած է բազմազան և խիստ մեծաքանակ ընտիր թէյեր Չինաստանի, Ճավայի, Սէյլանի և Հնդկաստանի գլխաւոր արտադրիչներէ, և արդէն հասած են մեզ, և հետզհետէ պիտի ստանանք թէյեր, որք գերընտիր հոտաւէտութեամբ ամէն ճաշակի յարմար ըլլալով հանդերձ գներու անհամեմատ աժանութեամբ մեզ մատուցած առաւելութիւնք, մեր տան դէմ մրցումն անկարելի կընեն։

Մեր բազմաթիւ յաճախորդաց պահանջմանց լաւ եւս գոհացում տալու համար ընդարձակած ենք մեր մթերանոցն, ուր ամէն տեսակ ընտիր թէյեր թէ՛ սնտուկներու և թէ՛ այլ և այլ մեծութեամբ տուփերու մէջ մեծաքանակ միշտ պատրաստ կը գտնուին։

Թէ՛ Կ. Պոլսոյ և գաւառաց, և թէ օտար երկրաց մէջ մեր տան ցուցուած վստահութիւնն կը քաջալերէ մեզ առաւել եւս յարիլ մեր սկզբունքին, որ է ողջամտութեան բնոյթ, չափի և գնոց մասին։

Մեր թէյերու առաւելութեանց ապացոյցներէն մին եւս, անոնց բազում կեղծերն հրապարակին վրայ գտնուիլն է, որոց դէմ զգուշանալու համար կը խնդրենք որ միշտ փնտռէք ՄԵՐ ՑԱՏՈՒԿ ՆՇԱՆՆ ու մեր տան հասցէն, Կ. ԽԱՎՐՈՒԵԱՆ, Ց. ԽՍԱԳՈՒԼԵԱՆ Ճէյլալ պէյ խան Թիւ 10, Պահճէ-Գաբու։ 19

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Երթեւեկութիւն Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայի միջեւ
ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ և ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թ
Ալպանօ	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալէրմօ	
Անճէլօ	3000	Կոլիկօ	5500	Բաէտէր	
Ապօլօ	5500	Կիդանօ	2200	Բլաթօ	
Արկօ	2300	Կօգօ	1800	Բօլօ	
Արիօսդօ	3000	Իրօտանօ	2200	Փուկիլ	
Պասանօ	3000	Հիրօ	2000	Րիալդօ	
Պօրօտինօ	2200	Հիտալկօ	3000	Րինալտօ	
Պրավօ	2000	Հինտու	7000	Րօլլօ	
Պըֆֆալօ	8800	Համպէր	1200	Րօմէօ	
Գէյրօ	2600	Այակօ	5000	Րօզարիօ	
Գալիփսօ	2500	Ճիւնօ	2300	Սալէրնօ	
Գամէօ	2100	Քէլսօ	2000	Սանդիակօ	
Գազօ	2000	Քօլբինօ	4.00	Սարֆօ	
Գօմօ	2700	Քօվնօ	2200	Սիլվիօ	
Չիրակօ	5000	Լէօ	2000	Սօրէնտօ	
Գլիօ	5500	Լէբանթօ	4500	Թ. Ուիլսըն	
Գօլօրատօ	3400	Լիվօրնօ	3000	Թուրսօ	
Տիգօ	2500	Մալմօ	1500	Թօլիտօ	
Տօմինօ	2500	Մարէնկօ	4300	Թօրքինօ	
Տուրօ	1800	Մարգէլլօ	5500	Ուրպինօ	
Տրաքօ	2100	Միլօ	2000	Վօլթուրնօ	
Էայնամօ	2600	Մուրինօ	3100	Եէտօ	
Էլտօրատօ	3000	Նէրօ	2000	Զէպրա	
Էլէքթրօ	3200	Օրլանտօ	3000	Տիֆլիսըն	
Տանթօ	2600	Օթէլլօ	5000	Ճրինկօ	
Ֆալքօն	800	Օզրանօ	4500	Զէրօ	
Ֆիտօ	700	Օդդօ	2000	Մօրիթօ	
		Եօրքշըր Մօնարք	8000		
		Բիրմըրն Մօնարք	8000		
		Լըրիըն Մօնարք	8100		

Իտէօ շոգենաւը, նաւապետ Ուստըն, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած, պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Մօրէլլօ շոգենաւը, նաւապետ Թօմ ընդհանուր վաճառքով այժմ կը բեռնաւ ի Հըլ և ամսոյս 12ին պիտի մեկնի ուղղակի Պոլիս գալու համար։

Ուղեւորներու համար ամէն դիւրութիւն կընծայուի
Դիմել առ Ֆ. ՀԻՆՏ ԵՒ ՈՒՏՈ
Գործակալք
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միլէթ խան, Ղալաթիա 39

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ
Որոշ օրեր երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի և Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումպրիա	7718	Գազալոնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոթնիա	4581
Սէրվիա	7391	Սամարիա	3574
Ուրանիա	7268	Մարաթոն	2403
Բավօնիա	5587	Աղլաս	2393
Սէֆալոնիա	5517	Սաքակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բալմիրա	2144
Ալէպպօ	2143	Թրինիտատ	1899
Քէտար	1876	Մորօգգօ	1855
Շէրպուրկ	1614		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 932

Արտօնատէր Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ